EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 123, 15 Haziran '95

İllegal örgüt ve legal çalışma

Bu metin EKİM 3. Genel Konferansı'nın bir değerlendirmesidir. Konunun genel ilkesel ve politik öneminin yanısıra, komünistlerin içinde bulunduğumuz dönemdeki faaliyetleri çerçevesinde ayrıca güncel bir önem taşıdığından dolayı, metni, bu sayımızın başyazısı olarak yayınlamayı anlamlı buluyoruz.

İllegal örgüt ve legal çalışma ilişkisi sorunu, bugüne kadar üzerinde döne döne durduğumuz temel sorunlardan biridir. Hareketimiz ortaya çıktığı andan itibaren, illegal temellere sahip gerçek bir ihtilalci örgüt inşa etme görevini temel bir ilkesel ve pratik sorun olarak ele aldı. Bunu tasfiyeci legalizme karşı kesintisiz bir ideolojik-politik mücadeleyle birleştirdi. Geleneksel devrimci hareketin bu alandaki geçmiş deneyimini bu mücadele içinde irdeledi, bundan sonuçlar çıkardı.

Ne var ki, biz yeni şekillenmekte olan ve bunu önemli güçlükler ve büyük olanaksızlıklar içinde yapmaya çalışan bir örgüttük. Bu nedenle de, illegal örgütlenme ve çalışmayı, doğru bir biçimde ele alınan legal bir çalışmayla birleştirmenin pratik alanında, kendi örnek tutumuzu ortaya koymakta, bunu pratik çalışma içinde göstermekte geciktik.

İllegal çalışma ile legal çalışma, her koşulda, başarıyla birleştirilebilmek durumundadır. İllegal örgütsel temeli geliştirmenin, güvenceye almanın, ona yeni ve daha geniş etkinlik alanları yaratmanın, bunun dışında bir yolu yoktur, olamaz. İllegal örgütlenmeyi ve faaliyeti, legal araç, biçim ve yöntemlerin doğru, etkin ve zengin kullanımıyla birleştiremeyen, tam da bu sayede yeni alanlara ve geniş kitlelere uzanabilme olanağını yeterince değerlendiremeyen bir örgüt, kaçınılmaz bir biçimde darlığa mahkum olur. Uzun vadede, böyle bir örgütün, politik hedeflerinde ilerlemesi ve kendi illegal temelini geliştirmesi bir yana, mevcut durumunu koruyup ayakta tutması da olanaksızlaşır.

Bununla birlikte, bu temel sorunda ideolojik ve ilkesel bir açıklığa sahip olmak ile, yeni bir örgüt için bunu pratikte doğru bir biçimde gerçekleştirmek arasında her zaman kaçınılması güç bir mesafe vardır. Biz başlangıçta, illegal bir temel üzerinde, yeni örgütsel oluşumumuzun ilk taşlarını döşemek zorundaydık. İllegal biçim ve yöntemleri kullanmada belli bir mesafe almak ve deneyim biriktirmek durumundaydık. Bunu henüz başarmadan ve özellikle (genel eğilime uyarak) yayın faaliyeti üzerinden gündeme gelecek bir legal çalışma, bizim örgütsel şekillenmemizi daha işin başında kaçınılmaz olarak zaafa uğratır, tehlikeye sokardı.

Örgüt olarak hep bu kritik gerçeği gözönünde tuttuk, bunun bilinciyle hareket ettik. Yeni bir hareket olmanın dezavantajları ne olursa olsun, illegalite çizgisini temel almakta ısrar ettik. Karşı-devrim sonrasının yaygın bir moda eğilimi olan tasfiyeci legalizme karşı her adımda mücadele ettik. Bunu aynı eğilimin saflarımızdaki en zayıf unsurlar üzerindeki yankısına karşı mücadeleyle birleştirdik.

Bu ısrarlı mücadelenin ideolojik ve örgütsel açıdan hareketimize sağladığı kazanımları biliyoruz. Bunları değişik vesilelerle ortaya koyduk. Ne var ki, benzer her durumda olduğu gibi, bu başarının bazı "yan sonuçları" da oldu. Dönemin güçlü bir eğilimi olan tasfiyeci legalizme karşı illegalite vurgusu temelinde bir tür "çubuk bükme" olan bu mücadele, hem legalitenin etkin kullanımında belli gecikmelere yol açtı ve hem de, sorunun ele alınışında saflarımızda bazı tek yanlı eğilimlerin yeşermesine neden oldu.

Gelinen aşamada, politik-örgütsel faaliyetimizin toplamı üzerinden, illegal örgüt ile legal çalışma arasında doğru devrimci bütünlüğü kuracak koşullara sahibiz. Başka bir ifadeyle, bugün artık, illegal bir temel üzerinde legaliteyi en etkin biçimde "istismar" edebileceğimiz bir gelişme aşaması içindeyiz. 2. Genel Konferansımızı izleyen ilk bir yıldaki hızlı örgütsel toparlanma ve pratik faaliyetlerimizdeki gelişme, bize bu olanağı daha o zamandan sağlamış bulunmaktaydı. Bu alanda halihazırda atmış bulunduğumuz adımlar, daha şimdiden harekete yeni bir soluk kazandırmış, örgütsel çalışmamız için önemli kolaylıklar sağlamıştır. Fakat yine de, bu alanda henüz işin başındayız. Deneyimimiz henüz çok sınırlı ve hala geçmişteki "çubuk bükme"lerin getirdiği çarpık kavrayışların sınırlayıcı etkileriyle yüzyüzeyiz.

Politik yayın faaliyeti üzerinden yürütülmekte olan çalışmaların, bu alanda önümüze yeni alanlar ve olanaklar çıkaracağı, somutta çıkarmakta olduğu bir gerçektir. Bu deneyimden en iyi biçimde yararlanmak ve legal çalışmayı geliştirmek durumundayız. Hareketimizin bugün ulaşmış bulunduğu gelişme aşamasında, bu gelişimi hızlandırmada, yeni alanlara yaymada ve en önemlisi, yaratılan illegal örgütsel temeli güvenceye almada, bu bir tercih değil, fakat hem olanaklı hem bir zorunlu yönelimdir.

Fakat bunun beraberinde belli sorunlar getireceği, somutta getirmekte olduğu da bir gerçektir. Bugün bu, daha çok illegal temele geçmişten beri yapılan vurgu nedeniyle oluşmuş bulunan ve legal çalışmaya karşı soğuk, temkinli ve tekyanlı tutumlarda kendini gösteren bir zayıflık olarak karşımıza çıkmaktadır. Fakat eğer doğru ve bütünsel bir ideolojik kavrayış içinde düzeltilemezse, bugünkü bu tekyanlılığın, uygun ortamı oluştuğunda, kolayca tersinden bir eğilime dönüşebileceğinden de kuşku duymamak gerekir. Bu tür bir tekyanlılığın taşıyıcıları, bu kez tersinden legalizme eğilim duyabilirler. Ya da, kendilerinin bugükü zaaflarına yöneltilecek eleştiriler, bizzat tersinden bir eğilimin, başka bazı zayıf unsurlar şahsında yeşermesine zemin olabilir. Belli bir yöndeki zayıflığa ya da sapmaya karşı yöneltilmiş doğru ve haklı eleştirilerin, aynı özden kaynaklanan ters yönde zayıflıklara ya da sapmalara "meşru" bir dayanak olarak istismar edilmesinin, devrimci siyasal yaşamda hiç de az rastlanır olaylardan olmadığını biliyoruz.

Dolayısıyla, sorunun sağlıklı çözümü, tüm taktik yönelimlerde olduğu gibi, bu alanda da sorunu bütünsel bir ideolojik ve ilkesel çerçeve içinde ortaya koymak ve kavratmaktan geçmektedir. Legal biçim ve araçların etkin kullanımının bugünkü önemi ne olursa olsun, önümüzde hala işçi sınıfının öncü partisini illegal temeller üzerinde sağlam bir biçimde inşa etmek temel görevi durduğunu, her adımda ve döne döne işlemek durumundayız. Kaldı ki legal çalışma da ancak bu temel amaç çerçevesinde doğru bir biçimde kavranabilir; ancak ona bağlı olarak ele alındığında, devrimci bir anlam taşır; ve nihayet, illegal çalışmayı kolaylaştıracak ve illegal örgütlenmeyi güçlendirecek bir tarzda yürütüldüğünde doğru ve devrimci bir işlev görebilir. Hareketimizin bu temel konudaki bütünsel perspektifinin ilkesel çerçevesi, I. Genel Konferansımızda yeterli kuvvet ve açıklıkta yeniden formüle edilmişti. Legal çalışmayı geliştirdiğimiz, etkin bir legal alan çalışması yürütmeye hazırlandığımız şu sırada, bu perspektif özellikle günceldir:

"İhtilalci örgütlenmeye karşı güçlü bir legalist tasfiyeci akımın varolduğu günümüz koşullarında, parti örgütlenmesini illegal temeller üzerinde hazırlama pratik çabası sağlam ve sarsılmaz bir inatla sürdürülmeli ve bu çaba tasfiyeciliğe karşı sürekli bir mücadeleyle birleştirilebilmelidir. Fakat öte yandan, partinin bu zorunlu varoluş biçiminin tamamlayıcı öğesi, onun legal biçim, araç ve yöntemleri en iyi şekilde ve sonuna kadar kullanabilmesidir. Düzen karşısında partinin ihtilalci varoluş biçimini ilkesel önemde gören komünistler için, sorun, legal araç ve olanakları küçümsemek ya da bunları illegal örgütlenmenin karşısına koymak değil, illegal bir parti örgütlenmesi ve faaliyeti **temeli üzerinde**, bu temel koşulla uyum içinde, tüm legal biçim, yöntem ve araçlardan sonuna kadar ve ustalıkla yararlanabilmektir. Legal olanakları illegal örgütlenme ve faaliyete **tabi** bir biçimde, onun **hizmetinde** kullanabilmektir. Zira bu yapılmaksızın, partinin illegal örgütlenmesini koruyup geliştirmek kadar, onun kitleler içindeki etkinliğini ve gücünü geliştirip güçlendirmek de, son derece güç, hatta olanaksız olacaktır." (*Değerlendirme ve Kararlar*, s.131)

Gelişmemizin bugünkü aşamasında ve kitle mücadelelerinin gelişme eğilimi gösterdiği bugünkü koşullarda, legal araç, biçim ve yöntemleri daha etkin kullanmanın bizim için zorunlu olduğu, sorunun yalnızca bir yönüdür. Önemi bundan aşağı kalmayan bir öteki yönü ise, tasfiyeci legalizme karşı başarılı ve sonuç alıcı bir ideolojik-politik mücadelenin gerekleriyle ilgilidir. Kendini legalizm alanında en kaba ve berbat biçimiyle ortaya koyan tasfiyeci oportünizme karşı ideolojik mücadele, onu altetmek için kendi başına yeterli olamayacaktır. Bu mücadelenin tam başarısı, yalnızca illegalitenin temel alınmasındaki kararlılığa değil, fakat aynı zamanda ve belki de daha önemli olarak, bu temel üzerinde legalitenin devrimci ve etkin bir tarzda kullanımında sergilenecek örnek pratiğe sıkı sıkıya bağlı olacaktır. Devrimci bir açık alan çalışmasının farkını hareketin toplam çalışması üzerinden göstermek, şimdilerde legalizme boylu boyunca gömülen tasfiyeci oportünizmin içyüzünü sergilemeyi kolaylaştıracaktır.

Bu konuda, temel önemde bir başka sorun ise, legalitenin devrimci kullanımının, daha çok legal yayın eksenli bir çalışma olarak ele alınması şeklindeki dar ve çarpık kavrayışla ilgilidir. Oysa, illegal çalışma ile legal çalışma, tümüyle gizli olmak zorunda olan çok özel görevler dışında, gerçek yaşamda ve her çalışma biriminde, hergünkü faaliyetin birbirinden koparılamaz iki yönüdür, öyle olmak zorundadır. Her çalışma alanı ya da biriminde, gündelik faaliyeti legal biçimlerden yararlanarak geliştirmek, illegal çekirdekler ve çalışmayı tam da bununla, hem gizlemek ve hem de kolaylaştırmak için, sayısız fırsat ve olanaklar vardır. Bu, doğru bakışaçısı yanında, bir pratik ustalık sorunudur da. Ve bunu başaramadığımız, bu iki yönlü faaliyeti gündelik çalışmada canlı ve yaratıcı bir biçimde bütünleştiremediğimiz sürece, legalitenin etkin bir biçimde kullanılmasından sözedemeyiz.

Oysa bu zorunlu ve temel faaliyetin gerekliliğinden sözedildiği çoğu durumlarda, bunu daha çok yayın faaliyeti ekseninde düşünen ve açık çalışmada yeralan örgüt birimlerinin sorunu olarak ele alan sığ ve mekanik kavrayışın saflarımızdaki etkileri, hiç de küçümsenir düzeyde değildir. Legal çalışmayı, sendikalardan kitle örgütlerine, işçi platformlarından kültür derneklerine kadar, açık siyasal yaşamın tüm alanlarında düşünmek ve gündelik çalışmanın organik bir uzantısı olarak ele almak zorundayız. İllegal temelimizi geliştirmenin, güçlendirmenin, onu saldırılara karşı koruyabilmenin, bunun en güvenli ortamı olarak kitle bağlarımızı geliştirmenin, bir siyasal hareket olarak kitlelere, özellikle de proleter kitlelere malolmanın, onlar arasında politik etki ve şiarlarımızı yaymanın zorunlu kıldığı bir çalışmadır bu.

EKİM

Yeni kitle hareketi ve sınıf çalışmasının sorunları

Yeni kitle hareketinin devrimci siyasal mücadele için ortaya çıkardığı olanaklar ne olursa olsun, bir başka temel gerçeği karartmamalıdır. İşçi sınıfı hareketi, hali hazırda bu gelişmelerin gerisinde, hatta bir ölçüde dışında seyretmektedir.

Elbette bu, tüm toplumu sarsan olayların işçi sınıfı üzerindeki kaçınılmaz etkilerini gözden kaçırmamıza yol açmamalıdır. Aksine, işçi sınıfı yalnızca dolaylı olarak değil, fakat dolaysız olarak da gelişmelerin etkisi altındadır. Semt sakini işçiler eylemlerin bizzat içindedir. Kitle mücadelesinin deneyim ve kazanımları, işçi sınıfı hareketi için son derece önemli dayanaklar biriktirmektedir. Gelişen yeni kitle hareketine tam da bunun ışığında yaklaşılmalıdır. Ortaya çıkan olanaklar, herşeyden önce, Türkiye işçi sınıfının siyasal mücadelede kendi devrimci rolünü oynayabilmesi doğrultusunda değerlendirilmelidir.

Emekçi semtlerde yaşanan hızlı politizasyonun özellikle günümüzde taşıdığı özel politik önemini görmezlikten gelmek için hiç bir neden yoktur. Buradaki tek koşul, gözlerin işçi sınıfından ayrılmaması ve büyük bir heterojenlik gösteren kent yoksulları üzerinde odaklaştırılmamasıdır. Aksine, yeni bir devrimci yükselişin başarılı bir gelişme seyiri izlemesi için tek bir teminat vardır. Bu, ezilen kitleleri sürükleyecek tek sınıf olan proletaryanın devrimci önderliğidir. İşçi sınıfının kendi öncü rolünü oynayamadığı koşullarda, en görkemli devrimci kitle mücadelelerinin akibetini görmek için yakın tarihimize bakmak yeterlidir. Bu anlaşılamadığı sürece, örgütlü devrimci güçlerin nispeten kolay gelişmesinin zemini olan yeni kitle hareketinin, geçmiş hataların kaba bir tekrarının dayanağına dönüştürülmesine seyirci kalmak da kaçınılmazdır. Dün kendi ideolojik şekillenişleriyle çelişki oluşturacak tarzda işçi sınıfına vurgu yapan kimi geleneksel devrimci örgütlerin, bugün muğlak bir anti-faşizme ve bildik halkçı retoriğe yeniden sarılmaları bunun ilk işaretleri sayılmalıdır.

Tam da bu nedenle, küçük-burjuva devrimciliğine karşı verilecek ideolojik mücadele bugün ayrı bir önem taşımaktadır. Ancak bu çarpık ideolojik cereyanı püskürtmek, esas itibariyle pratikte mümkün olacaktır. Geleneksel örgütlerin küçük-burjuva halk katmanları içinde elde edebilecekleri muhtemel bir desteğin basıncını göğüslemek ve onun faaliyetimizin eksenini kaydırmasına izin vermemek durumundayız. Fabrika çalışmasında ısrar esastır. Enerjimizi burada -seçilmiş alanlarda- yoğunlaştırmak ve hırsla yüklenmek zorundayız. Yeni kitle hareketi, ona önderlik edebilecek tek sınıfın, işçi sınıfının devrimcileştirilmesi faaliyetinin çok daha etkin, çok daha enerjik bir çabayla yürütülmesini gerektirmektedir. Kaldı ki emekçi semtlerde yoğunlaşan devrimci dinamikler bunu zorlaştıran değil, kolaylaştıran etmenlerdir.

Komünistlerin esas olarak yanıtlaması gereken soru şudur: Yeni kitle hareketi sınıfı politikleştirmek için, önümüze ne gibi olanaklar çıkarıyor? Bunun politika ve taktiklerimize yansıyış şekli nasıl olacaktır?

Politikleştirme saldırısının üzerinde yoğunlaşacağı ve başarılı bir tarzda birleştireceği başlıca temalar ise şunlardır: Birincisi, etkin bir düzen teşhiridir. Devlet ve kolluk güçlerinin kitleler nezdinde hızla yıpranmasından da yararlanan, devletin faşist içyüzünü ortaya koyan, faşizm ile sermaye düzeninin organik bağını doğru kuran bir teşhir faaliyetine hız verilmelidir. İkincisi, kitle mücadelesinin ortaya çıkardığı kazanımları sınıf hareketine mal etmektir. Bu çaba esas olarak; emekçi semtlerde patlak veren direnişlerin direkt olarak düzeni hedef alması, militan karakteri, safları net ayıran barikatları, kararlı ve uzlaşmaz mücadele çizgisi üzerinde yoğunlaşmalıdır. Düzen karşıtı militan bir eylem çizgisinin devleti geriletebilmiş olması, yanlızca moral bir üstünlük sağlaması açısından değil, esasta bilinçte bir sıçrama yaratabilmesi açısından özel bir tarzda öne çıkarılmalıdır. Üçüncüsü, devrimci güçlerle sınıf arasında bir güven zemininin oluşturulmasıdır. Son direnişlerde devrimci güçlerin oynadığı özel rol, emekçi kitlelerle devrimciler arasında kurulan sıcak bağlar, emekçi sınıflar nezdinde devrimcilere belli bir meşruluk sağlamış bulunuyor. Bu olgu son derece önemlidir. Ve hem düzenin „teröristler", „provokatörler", „bölücüler" propagandasını etkisizleştirmek, hem de sınıf ve kitle mücadelesinde devrimci bir önderliğin oynadığı rolü bilince çıkarmak açısından ele alınma-

lıdır. Dördüncüsü ise, kitle hareketinin toplumda yarattığı politik atmosferin uyarıcı etkisini üzerinde hisseden işçi sınıfının dikkatini ısrarla politik sorunlar üzerinde odaklaştırılmasıdır. Devlet terörü, Kürt sorunu, ezilen mezhepler, sivil faşist saldırılar vb. gibi sorunlar siyasal faaliyetin esas gündemini oluşturmalıdır.

Her an patlamaya hazır önemli devrimci dinamikleri barındıran varoşlara yönelik devrimci faaliyet, sınıf çalışmasını kolaylaştıracak ve güçlendirecek tarzda ele alınmalıdır. Bir çok işçi semti bize hedef aldığımız fabrikalarla bağ kurmanın zengin olanaklarını sunmaktadır. Stratejik önemdeki fabrikalara girmek ne kadar zorsa, sanayi işçilerinin ağırlıkta oturduğu semtlere yerleşmek de o denli kolaydır. Kadro ve militanlarımız, büyük fabrikalarda çalışmak hedefinden koparılmaksızın, buralarda konumlanmalıdırlar. Bugün, kadrolarımızın sınıf ve kitle dışılığım kırmanın temel bir yolu, işçilerin yaşamlarına dolaysız olarak katılmaları ve sorunlarına ortak olmalarını sağlamaktır. Herhangi bir gecekondu mahallesine değil, ama sanayi işçilerinin yoğun olarak oturduğu bve fabrikalarla içiçe geçmiş bölgelere yönelik etkin bir siyasal kitle çalışması yürütmek, bugün bir çok bakımdan özel bir önem taşımaktadır. Burada oturan işçilerle bağ dolaysız olarak fabrikalarla bağ anlamına gelecektir. Burada örgütlenecek bir direniş, şu ya da bu ölçüde semti bütünleyen fabrikalara da yansıyacaktır. Buna somut bir örnek verelim: Bugün Polisan işçisi Nurtepe direnişine duyarsız kalabilmektedir. Ama bizzat Polisan fabrikasını çevreleyen işçi mahallelerinde gelişen bir hareketlilik, yalnızca Polisan işçisinin desteğini kazanmakla kalmayacak, Polisan direnişini de bir üst boyuta sıçratabilecektir. Kısmi ekonomik-demokratik haklar ekseninde yürüyen mücadele, hızla politik bir içerik kazanacaktır. Aynı şekilde, sanayi işçilerinin yoğun olarak oturduğu bölgelerde yürütülecek kitle çalışması da, destek doğrultusunda yönlendirilebilecektir. Buradaki bir direniş, pekala Polisan işçisine destek ekseni üzerinde örgütlenebilecektir. Kısacası, fabrika çalışması seçilmiş fabrikaları çevreleyen ve bu fabrikalarda çalışan işçileri barındıran mahallelerde yürütülecek bir çalışmayla birleştirilmelidir.

Kuşkusuz belli fabrikalarda ve onlarla dolaysız bağı olan semtlerde derinleşen bir faaliyet ekseni, yeni kitle hareketine devrimci önderlik perspektifini kararlanmalıdır. Bunun komünistler için bir ve esas olan boyutu, işçi sınıfının hareketin sürükleyici motor rolünü oynamasını sağlamaktır. Ancak gözden kaçırılmaması gereken diğer boyutu ise, kitle mücadelesine bizzat önderlik etmektir. Bu ise herşeyden önce, ezilen kesimlerin mücadelesine zemin olan sorunlara doğru bir siyasal perspektifle yaklaşabilmek, somut ve etkin politikalar üretebilmek ve bunu stratejik hedeflere bağlayabilmek demektir. Sıcak gelişmelerin yaşandığı dönemlerde, kitle mücadelelerine önderlik, herşeyden önce ideolojik gücü pratik inisiyatife bağlamak sorunudur. Tam da bu nedenle, politikaları kitlelere taşıyacak olan sınıf devrimcilerinin; faşist hareket, dinsel gericilik, Alevilik, Kürt sorunu, demokratik haklar uğruna mücadele vb. gibi güncel siyasal sorunlara ilişkin temel perspektiflerle donatılması, bugün ayrı bir önem taşımaktadır. Kitlelere önderlik yeteneği kazanmanın esas boyutu temel siyasal sorunlara ilişkin ideolojik açıklığı güncel gelişmelerin ışığında somut politikaya dönüştürmektir. Pratik boyutu ise, gerçek bir önderlik inisiyatifi sergileyerek, bu politikaları kitleler nezdinde etkin kılmaktır.

İlki, ideolojik eğitimi canlı siyasal faaliyetin dolaysız bir parçası haline getirebilmek demektir. İkincisi ise, komünist militanların bizzat kitle mücadeleleri içerisinde yer alarak yetkinleşmesidir.

Yukarda fabrika eksenli bir faaliyetin altını önemle çizdik. Ancak komünist siyasal çalışma fabrikalarla sınırlı tutulamaz. İşçi sınıfını devrimcileştirmek sorunu, onu hedef alan soyut bir devrim ve sosyalizm propagandası değildir asla. Toplumun diğer ezilen kesimlerin sorunlarından uzak olunduğu sürece, işçi sınıfını politikleştirmek de mümkün olmayacaktır.

Bugün koca futbol stadyumları dolduracak kadar geniş bir ilerici kitleye sahip alevi dernekleri, toplumun gündemine oturacak denli etkili kampanyalar yürüten tutuklu yakınları, nüfusu giderek artan ezilen Kürt emekçisi, bizim ilgi alanımızın dışında olamaz. Böyle olduğu sürece, toplumsal sorunlara yönelik somut politika üretmek de mümkün olmayacaktır. En doğru politikalar dahi pratikte bir işe yaramayacaktır.

Politik bir sınıf hareketinin henüz oluşmadığı koşullarda, geniş ezilen kesimlerin mücadelesini, bağımsız proleter sınıf perspektifiyle yönlendirebilmek kuşkusuz zordur. Ancak, bugün için kitle hareketinin gerisinde seyreden sınıf hareketinin, yarın ezilen kesimleri yedekleyebilmesi açısından da o denli gereklidir.

Bir kez daha en yakıcı sorun, işçi sınıfının devrimci önderlik ihtiyacına yanıt vermektir. İşçi sınıfının toplumsal mücadeleye önderlik rolünü oynamasına öncülük etme görevini yerine getirmektir.

Tüm Haber-Sen kapatıldı

Kamu çalışanlarına saldırılar sürüyor

Sermayenin emekçi sınıflara yönelik saldırıları boyutlanarak sürüyor. Taşeron sistemi, tensikatlar ve bir dizi başka taktikle sendikasızlaştırılmaya çalışılan sanayi işçilerinden sonra, şimdi de, kamu çalışanlarının sendikalarına yönelik saldırılara yeni boyutlar ekleniyor. Copla, dipçikle çözülemeyen sorun, burjuva hukukuyla çözülmeye çalışılıyor.

Sermayenin yargısı, Tüm Haber-Sen için kapatma kararı verdi. Bu karar, kamu alanında faaliyet gösteren tüm sendikalara da bir gözdağıdır. Kamu çalışanlarının grev ve TİS hakkının gaspını öngören yasa tasarısının meclis komisyonunda onaylandığı bir dönemde verilen bu karar, kamu çalışanlarına sermayenin gösterdiği bir "zorunlu istikamet"tir. Sermaye devleti, kamu çalışanlarının büyük fedakarlıklarla yarattıkları mücadele geleneğine darbe indirmeye çalışıyor. Devlet kapıkulu memurlarını geri istiyor. Karar verecek, emredecek, kamu çalışanları da önünde ceket ilikleyecek! Oysa kamu çalışanları bu memur tipini parçalamak için az yol eskitmediler, az cop yemediler, az şehit vermediler...

Kamu çalışanlarının mücadelesi, bugünkü düzeyine çıktıysa eğer, bu biraz da sermaye devletinin azgınca saldırıları sayesinde gerçekleşmiştir. En küçük hak talebinin karşısına en azgın devlet terörüyle çıkan, memurları sokaklarda sürükleyen, coplarla kafa-kol kıran, bordrolu-bordrosuz köpeklerine ısırtan bir sınıftan, sermaye sınıfından ve devletinden söz ediyoruz.

İşte bu aynı devlet, kamu çalışanlarının zorlu mücadelelerle ve fiili elde ettikleri sendikalara hukuki kapatma kararları çıkartmaktadır. Grev ve TİS hakkı olmayan bir yasal düzenlemeyi dayatmaktadır. Kamu çalışanlarını savunma pozisyonuna çekmek, yani yenilgiye mahkum etmek istiyor. Devletin kamu çalışanlarına dayatmak istediği bu "zorunlu istikamet"tin tek bir çıkış yolu vardır: Kavga, daha çok kavga!

Kamu çalışanları son 5 yıl boyunca, sendika ve grev hakkını mücadelelerinin gücüyle ve fiilen kullanmıştır. Bugün devletin bu saldırısını boşa çıkarmanın, geri püskürtmenin ve kendi taleplerini dayatmanın yolu da daha ileri, daha radikal bir mücadeleden geçmektedir. Tüm Haber-Sen Bursa duruşmasının protesto mitingine dönüştürülmesi bu konuda bir ilk adım olarak görülmelidir. Şimdi görev 15-16 Haziran programının en etkin biçimde hayata geçirilmelidir. Daha yolun başında bayraklaştırılan "Hak Verilmez Alınır!" şiarına sahip çıkmak, bugün dünden daha da önemlidir. Dün bu şiar, kamu çalışanlarına hak alma yolunu göstermişse, bugün icazetçi sendikacılığın teşhirine de hizmet edecektir.

Sermayenin yoğunlaşan saldırılarını göğüsleyebilmenin ve sendikal hakları yasal düzeyde de kazanmanın yolunun, hareketin önünün açılmasından geçtiği tartışmasız bir gerçektir. Bu hem sendikalar ve KÇSP tarafından teslim edilmiştir. Hem de son iki yıl boyunca kitlenin çıkışsızlık şikayetlerinde dile getirilmiştir. Ne var ki, kamu hareketi bugüne dek sözkonusu tıkanıklığını ne doğru tahlil edebilmiştir, ne de önünü açmak için doğru yöntemler üretilebilmiştir. Bu nedenle, 20 Aralık'ta hızla yükselişe geçen hareket, hemen ardından aynı hızla düşme kaydetmiş ve PTT'nin Bursa duruşmasına kadar da geri saymıştır.

Hareketin devrimci öncüleri, önümüzdeki mücadele sürecini bu tıkanıklığı aşmanın olanağına dönüştürmelidirler. Kavganın başından beri en önde dövüşen devrimci kamu çalışanları, taban örgütlülüğüne ve taban inisiyatifine dayanarak reformist sendikal yönetimler üzerinde dolaysız bir basınç oluşturmalıdırlar. Taban gücüne dayanan militan bir mücadele çizgisini sendikalara hakim kılmalıdırlar. Bunun da en temel yolu, sendikal yönetimlerin kitlelere dayatmaya çalıştıkları reformist taleplerin karşısına, kamu çalışanlarının gerçek çıkarlarını temsil eden devrimci taleplerle çıkabilmektir. Etkin bir kitle çalışmasıyla bu talepleri tabana mal etmektir.

Tüm bunlar, devrimci kamu çalışanlarının görevlerine işaret eder. Haziran süreci, bu açıdan da yoğun bir mücadele dönemi olmalıdır. Özellikle komünistlerin görevler yüklü, kaybedecek zamanları yoktur. '95 yılını kazanmanın temel halkalarından biri kitle mücadelesinin önünü açmaktır.

Karakoç'un cenazesinde binler yürüdü

Öfke yolunu buldu. Gazi direnişinin ruhu yayılıyor. Gazi'de kurulan barikatlara, Nurtepe ve Okmeydanı'nda yenileri eklendi. Gazi direnişçisi Hasan Ocak'ın cenazesinde binler yürüdü. Emekçi halk ve devrimciler alanlarda buluştular. Hasan Ocak gibi sermaye devletince kaçırılarak katledilen Rıdvan Karakoç'un cenaze töreninde de aynı kavga ruhu hakimdi.

Faşist sermaye devleti, katlettikleri devrimcileri gizlice gömerek, yaptığı işkence ve zulümü toprak altında saklayabileceğini sanıyor. Fakat yanılıyor. Kaçırılıp katledilen yüzlerce devrimci ve yurtseverden biri olan Rıdvan Karakoç da bulundu.

Devlet tarafından katledilen bir yurtsever olan Karakoç'un cenazesi, düzenin faşist terörüne karşı emekçi halkın direnişinin simgesi olmuş Gazi Mahallesi'nde toprağa verildi. Cenaze töreni devrimci ve yurtseverlerin militan bir gösterisine dönüştü.

Öğle üzeri Cemevi'nde toplanmaya başlayan kitle giderek artmaya başladı. Toplanma ve yürüyüş boyunca sloganlar hiç susmadı. 7-8 bin civarında yurtsever, devrimci ve emekçi tek yürek olup, sloganlarla Karakoç'u uğurladı. Hasan Ocak'ın cenazesinde olduğu gibi, bir çok devrimci, yurtsever örgüt ve grup pankartları ve kortejleri ile yürüyüşe katıldı.

Gazi yenilgisinden sonra, sermayenin kolluk güçleri daha temkinliydiler. Karakolun çevresini takviye güçlerle sarmış, mezarlık için de takviye güçlerini yığmışlardı. Ancak, gerek kortejin toplandığı yerde, gerekse de yürüyüş güzergahı boyunca it sürüleri görünmemeyi yeğlediler. Devrimci ve yurtseverler, Karakoç'u diğer devrim şehitlerinin yanma gömdüler.

Şişli Belediyesi'nde direniş

Eminönü Belediyesi'nde işten atılan işçilerin direnişi sürerken, Şişli Belediyesi yüzlerce işçiyi kapı dışarı etti.

Büyük tensikatların yaşandığı Kağıthane, Gebze, Pendik Belediyelerinde olduğu gibi Eminönü Belediyesi de işçilere büyük bir pervasızlıkla saldırmıştı. İşçiler ise, bu azgın tutum karşısında derhal direnişe geçmişlerdi. Bu deneyimden dersler çıkaran Şişli Belediyesi, kitlesel tensikatları gündeme getirirken emek düşmanı yüzüne maskeler geçirerek işçileri kandırabileceğini sanıyor. Ama Şişli Belediye işçileri, bunun kolay olmayacağını ilk günden kanıtladılar. "Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için!" diyerek direnişe Eminönü Belediye işçilerinden bir adım ileriden başladılar. Tensikata dahil edilmeyen işçiler, sınıf kardeşlerini yanlız bırakmayarak, işten atılma pahasına mücadeleye katıldılar. Böylece kavganın ilk raundunu da kazanmış oldular.

HAVAŞ grevinin zayıflığı bölünmüşlükten kaynaklanıyorsa, Şişli direnişinin gücü de birleşik olmasından gelmektedir. Şişli Belediye işçileri bu güç sayesindedir ki, taşeron firmanın çalışmasını önleyebilmek için polisle çatışmayı göze alabilmektedirler.

Şişli Belediye direnişçileri, bir yandan direnişin taşeron firma aracılığıyla sekteye uğratılmasının önüne geçmeli, taşeron işçilerin çalışmasına izin vermemelidir. Öte yandan ise, taşeron işçilerine, çıkarlarının ortak olduğunu ve mücadeleden geçtiğini anlatmalıdırlar. Onları kavgaya kazanmanın yollarını bulmalıdırlar. Direnişin önünde duran önemli görevlerden bir diğeri ise, sürmekte olan Eminönü Belediye işçilerinin direnişiyle, HAVAŞ ve POLİSAN grevleriyle dayanışmayı yükseltmektir. Diğer direnişçi işçilerle diyalog kurmanın ve ortak eylemler örgütlemenin araçları bir an önce yaratılmalıdır. Bu elbette ki sadece Şişli Belediye direnişçilerinin değil, diğer işletmelerdeki grevci-direnişçi işçilerin ve tüm sınıfın da görevidir.

Öncü ve devrimci işçilerin bugün yapması gereken, hareketi yerellikten kurtarmak, daha birleşik ve güçlü hale getirmektir. Gerek sürmekte olan grev ve direnişlere devrimci müdahale, gerek yeni grev ve direnişlerin örgütlenmesi, gerekse de eylemlerin militan ve uzlaşmaz bir mücadele çizgisi temelinde birleştirilmesinde komünistlere önemli sorumluluklar düşmektedir.

Kitle mücadeleleri yaygınlaşırken

Büyük kavgalar için sırasını bekleyen kent: ADANA

Önce Gazi'deki büyük halk direnişi... Ardından "kitlesel-devrimci ve coşkulu" 1 Mayıs gösterileri... Ve anında sokağa dökülüp barikat kuran Nurtepe halkı... Türkiye yeni bir devrimci kitle mücadeleleri dönemine girmiş bulunuyor.

Özü ve esas içeriği, işçi ve emekçi kitlelerin baskı ve sömürüye karşı birikmiş öfkelerinin dışa vurumu olan bu kitle eylemlerinin bugün için en somut ve canlı biçimde yaşandığı kent İstanbul'dur. Ne var ki, öteki büyük işçi-emekçi kentleri de İstanbul'dakine benzer devrimci kitle mücadelelerine sahne olmaya adaydırlar. Henüz kendisini açığa vurmamış olsa bile, bu kentler de aynı patlama dinamiğine sahiptirler.

Bunlardan biri de Adana'dır.

Adana, son bir kaç yıldır ardı-arkası kesilmeyen bir göç dalgasına yataklık ediyor. Hızlı bir nüfus yoğunlaşması yaşanıyor. Göçün kaynağı ise büyük ölçüde Kürdistan'dır.

Adana, Kürdistan'da yaşanan kirli savaşın göçe zorladığı geniş bir kitlenin işgali altındadır adeta. Kentin eski bir çok bölgesi sözkonusu bu kitlenin ağırlık oluşturduğu yerleşim alanlarına dönüşmüşlerdir. Öte yandan bizzat göz etmiş kitlelerin kurduğu yeni semtler de oluşmuş bulunuyor.

Adana'yı adeta işgal eden bu kitle hiç kuşkusuz "kuru bir kalabalık" değil. Öyle de kalmayacaktır. Zira bu kitle birliğinde Kürdistan'da son on yıldır yaşanan bir politizasyonu da getirmiştir. Olabildiğine yoksul ve işsiz bu insan kitlesi, korkunç bir yoksulluğun ve hayli yaygın bir işsizliğin yaşandığı Adana'nın "toplumsal sorunları"na yeni boyutlar eklemiştir.

Tümü birlikte kentin havasını değiştirecek nitelikte bir devrimci kitle mücadelesinin dinamiklerini oluşturuyorlar. Bu dinamikleriyle Adana, deyim uygunsa "burnundan soluyor". Patlamak için sırasını bekliyor.

Sermaye devleti kuşkusuz patlamaya hazır dinamiklerin farkındadır bundan fazlasıyla tedirginlik ve korku duyuyor. İşçi ve emekçi hareketi ile Kürt hareketinin canlı, pratik ve somut bir buluşma noktası olan Adana'yı, dahası Mersin-İskenderun ve Hatay'ı pilot bölge olarak görüp ilan etmesi de bu korkunun ifadesidir. Bu gizlenemez korkuya göre de önlemler alıyor, özel politikalar saptayıp uyguluyor.

Adana, Türkiye'de devlet terörünün belki de en sistematik, en yoğun ve en yaygın uygulandığı bir metropol kenttir. Devlet terörünün günlük yaşamın bir parçası haline gelme durumunu, en yalın ve canlı biçimde burada görmekteyiz.

Kürt ve Alevi ağırlıklı bir nüfusun barındığı hemen tüm işçi-emekçi semtleri, sürekli bir polis ablukası altındadır. Giriş-çıkışlar sürekli gözetlenmekte, denetlenmektedir. Hemen her gün evler basılmakta, yağmalanmakta ve insanlar gözaltına alınıp, işkenceden geçirilmektedir.

Polisin devrimci politik çalışmaya karşı en ahammülsüz davrandığı, örgütlü devrimci güçlere en acımasızca saldırılarda bulunduğu kentlerin başında gelir Adana. İllegal çalışmayı bir yana bırakalım, en masum legal çalışmaya ve etkinliğe dahi müsahama gösterilmiyor. Polis acımasızca saldırıyor. İnsan hakları derneği gibi nispeten pasif kitle örgütleri bile, sürekli ve acımasız bir yasadışı devlet terörüne hedef oluyorlar. Yasal ya da yasadışı en küçük bir kitle gösterisi dahi istenmiyor. 17 yıl gibi hayli uzun bir süre boyunca 1 Mayıs'a yasal izin verilmemesi yeterince açıklayıcıdır.

Adana valisi "parmaksız Naci", Nazi Almanya'sının Gestapo şeflerine rahmet okutuyor. Adana polisi tastamam ölüm mangalarını andırıyor. Devrimci örgütler zayıf ve devrimci çalışma kimi kentlere göre daha geri bir konumda seyretmesine karşın, sürekli

bir saldırı altındadır. Örgüt operasyonları neredeyse günlük bir sürekliliğe sahip. Boşuna değil elbet. Korku dağları bekliyor!

Adana devrimci çalışmanın işçi, emekçi ve Kürt nüfus içinde nispeten kolay ve çabuk yankı bulabildiği, bulabileceği bir kenttir... Örgütlü devrimci güçlerin patlamaya hazır dinamiklerle nispeten kolay ve çabuk buluşup birleşebileceği bir kenttir... Bu buluşmanın gerçekleşmemesi için de, devrimci güçlerin "bugün için tehlike" olmamasına bakılmaksızın, daha filiz halindeyken budanması, çok ama çok önemli oluyor sermaye devleti için. O kadar ki verili önlemler bile yeterli görülmüyor. Daha kapsamlı ve sert önlemler gündeme sokulmaya çalışılıyor.

Geçtiğimiz günlerde, İçişleri bakanı N. Menteşe'nin başkanlığında, tüm çevre illerin vali ve emniyet amirlerinin de katıldığı Adana merkezli bu pilot bölgeye özgü özel politikanın ifadesi olan özel bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantıda, Adana başta olmak üzere çevre il'lerde olası bir kitle kalkışmasına ve bunun etkeni olması muhtemel devrimci politik faaliyete karşı alınması zaruri önlemlerin neler olacağı tartışıldı. Bir dizi karar alındı. Kürdistan kaynaklı ardı arkası kesilmeyen göçün nasıl önleneceğinden yayla yasağına (Hatay'da uygulanacak), bölgede ilan edilecek bir sıkıyönetimin şartlarının araştırılmasından "kışkırtıcı öğeler"e karşı ne yapılacağına değin kapsamlı önlem ve kararlardı bunlar.

Görünen o ki sermaye devleti bölgede baskı ve terörü daha da yaygınlaştıracaktır. Yargısız infaz, işkencede katletme, kaçırıp kaybetme gibi kontr-gerilla eylemleri bundan böyle daha çok ve daha yaygın hale gelecektir. Sermayenin faşist diktatörlüğünün verili önlemlerle yetinmeyip olağanüstü hal ya da sıkıyönetimi düşünmesi, bu konuda nabız yoklayıp şartlarını araştırması bunun göstergesidir.

Kürt halkının özgürlük mücadelesi karşısında bir çaresizliği ve çözümsüzlüğü yaşayan sermaye devleti, Türkiye'nin metropallerinde kendisine karşı tayin edici nitelikte yeni bir cephenin açılmasını istemiyor. Zira bu onun sonu olur. Bu nedenle de Türkiye'nin metropollerine son dönemlerde artan bir biçimde yükleniyor.

Adana'ya ise özel biçimde yüklenmesi gerekiyor. Zira Adana, henüz somut bir hal almasa da, bu nitelikte bir cephenin tipik bir alanıdır. Daha da önemlisi, Türkiye'nin diğer cepheleriyle Kürdistan ararasında köprü olacak bir konuma da sahiptir.

Tüm bunlardan çıkan sonuç şudur;

Adana birikmekte olan dinamikleriyle sırasını bekliyor. Geleceğin büyük kavgalarına sahne olacak Adana'da komünistlere daha bugünden önemli görev ve sorumluluklar düşüyor.

Devrimci çalışmanın nispeten kolay ve çabuk yankı bulacağı bir kentteyiz. İşçi ve emekçi hareketi ile Kürt özgürlük hareketinin daha kolay ve daha çabuk buluşabileceği koşulların bulunduğu bir alandayız. Yoğun iktisadi sömürü, dizginsiz bir devlet terörü, devasa boyutlarda bir yoksulluk ve işsizlik, tüm bu etmenler devrimci siyasal mücadeleyi geliştirmek için önemli olanaklardır.

Adana'yı sermaye devletine karşı yeni bir mücadele cephesi haline getirebiliriz. 17 yıl sonra koparılıp alınan 1 Mayıs bir başlangıç sayılmalıdır.

Herşey daha etkin bir siyasal çalışma kapasitesi ortaya koymamıza ve bir önderlik düzeyi sergilememize bağlıdır. O halde daha büyük bir ciddiyetle, sağlam bir görev anlayışı ve sorumlulukla görev başına!

EKİM 3. Genel Konferansı

Mahalli örgütlenme ve faaliyetin sorunları

İdeolojik bakımdan sağlam ve devrimci açıdan güvenilir İK'lar

Mahalli örgütlerimizin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi, bizim için örgütsel alandaki öncelikli görevlerden biridir. Burada ilk hareket noktası doğal olarak il komiteleridir. Bugüne kadarki deneyimimiz de somut olarak göstermiştir ki, il komitelerinin durumu ildeki bütün bir çalışmanın kaderini belirleyebilmektedir. Dolayısıyla başarılı bir il çalışmasının temel önkoşulu, önderlik kapasitesine sahip, ideolojik ve devrimci açılardan sağlam ve nihayet yeterli sayıda üyeden oluşan bir il komitesidir.

İl komiteleri örgütün toplamında omurga demektir. Bu açıdan üyelerinin seçiminde özel bir dikkat gösterilmelidir. İdeolojik açıdan sağlamlık ve devrimci açıdan güvenirlik, İK üyeliği için özellikle dikkat edilmesi gereken temel önkoşullardır. Komitenin toplamı açısından ise, mahalli bir çalışmanın tüm politik-pratik yükünü omuzlayacak bir politik kapasite ve örgütsel deneyime sahip olacak bir bileşime özen gösterilmelidir. Kollektif iç uyumda zorlanmayacak bir bileşimin apayrı bir önem taşıdığını, özellikle bazı illerin son dönemlerdeki tartışmalı pratiği somut olarak göstermiştir. Mahalli komite sayısal açıdan gizli çalışmanın elverdiği oranda geniş tutulmalıdır. Çalışmanın toplam yükünü omuzlayabilmek, rahat bir işbölümünü gerçekleştirebilmek ve nihayet sağlıklı bir organ içi yaşam kurabilmek bakımından gereklidir bu. "Rahat" buluşabilmek ve toplanabilmek kaygısından hareketle dar bileşime eğilim duymaktan kaçınılmalıdır.

Öte yandan, yeni dönemde İK'ların ve alt bölge komitelerinin bileşimi oluşturulurken, deneyim ve dinamizm dengesi başarıyla kurulabilmelidir. Gerek girmekte olduğumuz yeni dönemde pratik çalışmanın gerekleri, gerekse daha genel planda kitle hareketliliğinin güçlenmekte olduğu bugünkü koşullarda, deneyimi dinamizmle, siyasal atılganlık ve pratik enerjiyle birleştirebilen kadrolara öncelik tanınmalıdır. Bu ikisini kişiliğinde bütünleştiren kadroların eksik olduğu koşullarda ise, enerjik unsurlara tercihte belirgin bir öncelik tanınmalıdır. Bugün için bizde eksik olan, deneyimden çok pratik inisiyatif ve enerjidir. Bu çerçevede "genç" fakat enerjik kadrolara güvenmekte tereddüt etmemeliyiz. Deneyim hızla kazanılır. Oysa enerji yokluğu ya da sınırlılığı, edilgenlik içinde fırsatların kaçırılmasına yolaçar, güç ve olanakları heba eder.

İli her açıdan tanımak başarılı bir faaliyetin zorunlu önkoşuludur

Her il komitesi, genel olarak faaliyet gösterdiği mahalli alana, özel olarak da mahalli devrimci harekete ve işçi hareketine ilişkin olarak açık bir değerlendirmeye sahip olmalıdır. Olayların akışına paralel olarak geliştirilen ve zenginleştirilen böyle bir değerlendirme olmaksızın, ne yakın ve uzak hedefleri isabetle saptamak ve ne de gündelik somut çalışmayı sağlıklı bir çerçeveye oturtmak mümkündür. Çalışılan ile ya da mahalli alana ilişkin değerlendirme demek, öncelikle sözkonusu ili sosyo-politik ve kültürel açıdan doğru değerlendirmek, geçmişiyle ve bugünüyle iyi tanıyabilmek demektir. Doğal olarak bu, devrimci ya da karşı-devrimci, politik aktivite içindeki tüm güçleri çeşitli yönleriyle tanımayı gerektirir. İşçilerin ve öteki emekçi katmanların

durumunu, yaşamını, sosyal-kültürel durumlarını, politik eğilimlerini tanımayı gerektirir. Ve nihayet, karşı-devrimin vurucu örgütlü güçlerini, özellikle siyasal polisin durumunu, çalışma tarzını, taktiklerini tanımayı gerektirir. Dolayısıyla, yalnızca bugünü değil fakat geçmişi de kapsayan tüm bu temel tanımalar temeli üzerinde, çok yönlü bir tahlille, somut değerlendirmelere ve nihayet bundan çıkarılmış somut pratik sonuçlara sahip olmak anlamına gelir. Örgütün il düzeyindeki bir çalışma bölgesine ilişkin çalışma stratejisi ve özgün politikaları da ancak bu çerçeve içinde başarıyla belirlenebilir.

Doğru belirlenmiş alan ve birimler üzerinde yoğunlaştırılmış bir sürekli faaliyette ısrar

Doğru bir değerlendirme temelinde belirlenmiş fabrika birimleri ve işçi semtleri üzerinde yoğunlaştırılacak bir politik çalışmada ısrar, mahalli çalışmanın bir başka temel sorunudur. Bu çok bilinen, fakat pratik çalışmada gerekleri bugüne kadar çok da fazla gözetilmeyen temel bir çalışma tarzı sorunudur. Eldeki güç ve imkanlar ile seçilecek birim ve alanlar arasındaki denge, akıllıca kurulabilmelidir. Güçlerin sınırlı alanlarda boğulması ile sınırsızca dağıtılması, burada düşülebilecek iki muhtemel uç zaaftır.

Belirlenmiş alanlarda yoğunlaşan bir çalışmada sonuç alabilmek için çok özel bir ısrar gösterilmeli, az çok elle tutulur mesafeler katedilmedikçe, yeni birim ve alanlara eğilim duyulmamalıdır. Sonuç almada yaratıcı ısrar özel bir önem taşımaktadır. Çok geçmeden umutsuzluğa yolaçacak olan kısa dönemli başarı beklentilerinden uzak durulmalı, sabırlı bir çalışmayla ancak zaman içinde sonuç alınabileceği konusunda gerçekçi bir tutum içinde olunmalıdır. Özetle, faaliyette süreklilik ve ısrar olmadığı sürece, sonuç almak da olanaksızdır. Fakat öte yandan, çalışma birim ya da alanının sürekli ve dikkatli izlenmesine bağlı olarak, gerektiğinde çalışmanın sonuç alınacak gibi görünmeyen birimlerden yenilerine kaydırılması doğrultusunda bir esneklik de gösterilebilmelidir.

Bugüne kadarki çalışma tarzı içinde bir çok durumda seçilmiş birimlere uzun süre "dışardan" bir dolaylı seslenmeyle yetinildi. Bunun, sözkonusu birimlerde belli politik izler bıraksa bile, kendi başına örgütsel bir gelişme imkanı yaratamayacağı açıktır. Belirlenmiş birimler sözkonusu olduğunda "dışardan" sürekli politik propaganda-ajitasyon saldırısı sürdürmenin yansıra, ne edip edip içerden de bazı ilk ilişkiler yaratmak ve giderek çalışmayı asıl olarak bu cepheden geliştirmek zorundayız. Bunun için de, seçilmiş birimlerle bağlantılı olan, işçi semtleri, işçi kahveleri, sendika platformları, çeşitli türden işçi toplantıları vb. her türlü olanak kullanılabilmelidir.

Dağıtım faaliyeti özel bir organizasyona kavuşturulmalıdır

Mahalli politik-örgütsel faaliyetin profesyonelleştirilmesinde dağıtım gruplarının ayrı bir yeni ve önemi vardır. Bugüne kadar mahalli örgütlerimiz esas olarak genel bir propaganda-ajitasyon faaliyeti içinde oldular. Bu çerçevede komiteler de adeta dağıtım grupları gibi çalıştılar. Dağıtım grupları özel bir iş ve örgütlenme faaliyeti olarak bir çözüme bağlanmadığı ölçüde bu bir bakıma kaçınılmaz da oldu. Burada başlangıçta dağıtım işlerinde değerlendirilecek özel güçlerin olmamasının getirdiği bir açmaz olsa bile, bunun zaman içinde giderek bir alışkanlık, bir temel çalışma tarzı biçimine büründüğü de bir gerçektir. Yeni dönemde il komitelerinin önünde, görevi fabrika ve işçi semtlerine düzenli dağıtım yapmak olan özel bir dağıtım ağı örgütlenmesi yaratmak acil görevi durmaktadır. Bu tür bir özel organizasyon, doğal olarak örgüt komite ve hücrelerine, kendi asli görevleri olan politik kitle çalışması yapmak olanağı verecektir.

Mahalli komiteler pratik kitle çalışması içinde dolaysız biçimde yeralmalıdırlar

Belirlenmiş birimler ve işçi semtleri üzerinden kitleler içinde gündelik politik çalışma yapmak ve onların mücadelelerine önderlik etmek, mahalli örgütlerin en asli görevidir. Başta mahalli komite üyeleri olmak üzere, özel teknik görevlerle yükümlü yoldaşlar dışındaki tüm kadrolar, böylesi bir gündelik

çalışma içinde dolaysızca yeralmalıdırlar. Başta mahalli komite üyeleri diyoruz, buna özellikle dikkat edilmelidir. Biz henüz fabrika ve işletmelerde taban örgütleri olmayan bir örgütüz. Böyle olunca komite üyelerinin gündelik kitle çalışmasına dolaysız ve pratik olarak katılması bizim koşullarımızda bir zorunluluktur. Özellikle İstanbul üzerinden düşünüldüğünde ve alt bölge komiteleriyle birlikte ele alındığında, bizim en iyi, en deneyimli ve yetenekli kadrolarımız komite üyeleri durumundadırlar. Eğer bunlar seçilmiş birimler üzerinde yoğunlaşacak bir çalışmanın içine dolaysız olarak girmezlerse, bu politik çalışma hedeflerinin boşlukta kalmasından başka bir sonuç yaratmayacak, öte yandan il düzeyinde ordusuz generallerden oluşan kaba bir bürokrasi oluşacaktır.

Öte yandan, bu çok temel önemde bir çalışma tarzı sorunudur. İl komitelerinin asli görevi, elindeki bazı sınırlı güçleri ve imkanları belli yetkilerle "yönetmek" değil, fakat mahalli planda mücadeleyi bizzat örgütlemek ve yönetmektir. Bunun için de olayların, gelişmelerin, grev ve direnişlerin, kitle toplantılarının sürekli olarak içinde olunabilmelidir. Özellikle alt komitelerin üyeleri, seçilmiş çalışma alanlarında işçilerin ve emekçilerin yaşamıyla içiçe olan bir gündelik çalışma ve yaşam tarzı tutturabilmelidirler. Oysa bugünkü durumda biz bunu henüz kazanılmış ilişkiler çerçevesinde bile yapamıyoruz. Alt organ üyeleriyle randevu trafiğini ve belli aralıklarla yapılan organ toplantılarını "önderlik" sanan çarpık bürokratik zihniyete karşı özel bir mücadele yürütmek, bunu kesin bir biçimde altetmek zorundayız.

Bu sorun daha genel planda şöyle konulabilir. Bizim için, gelecekteki partimizin mahalli önderliklerini yaratma sorunu, mahalli sınıf ve kitle hareketine önderlik etmek iddia ve hedefiyle ortaya çıkan; perspektif, önderlik kapasitesi ve il çapında örgütsel organizasyon yönünden buna göre kendini hazırlayan; il çapında olaylara yetişmek, kitleleri etkilemek ve mücadeleye çekmek, gelişen mücadelelere pratikte önderlik etmek için etkin biçimde çalışan örgütler yaratmak sorunudur. Dolayısıyla, il önderliği, örgütsel güç ve olanaklarımızı kendi içinde yöneten değil, fakat mahalli hareketi yönetmek perspektifiyle hareket eden, eldeki güç ve olanakları da bu doğrultuda mevzilendirip seferber eden bir kurumlaşma demektir. Bu perspektife uygun çalışıp konumlanmayan bir İK, gerçekte bulunduğu ildeki çalışmanın önünde aşılması gereken bir engeldir.

Genele hitap eden çalışma ile seçilmiş alanlarda yoğunlaşacak çalışmanın bütünlüğü kurulmalıdır

Bugüne kadarki mahalli çalışmada doğru ele alınamayan, özellikle pratikte dengesi doğru kurulamayan sorunlardan biri de, genele hitap eden politik propaganda-ajitasyon faaliyeti ile, seçilmiş birimler üzerinde yoğunlaşması gereken politik çalışma arasındaki ilişki ve bütünlüktür. Biz devrimci siyasal bir örgütüz. Bizim genele seslenen bir politik çalışmamız her zaman olacaktır, olmak zorundadır. Başka türlü toplum genelinde hissedilen politik bir hareket kimliği sergileyemeyiz. Fakat kuşkusuz bu, özellikle henüz parti öncesi küçük bir örgüt olduğumuz şu evrede, ancak belli vesilelerle önplana çıkacak olan bir çalışmadır. (Toplum düzeyindeki önemli olaylar nedeniyle, ya da örneğin Newroz ve 1 Mayıs türünden önemli günler nedeniyle, ya da seçimler türünden özel vesilelerle). Bu nedenle de, ilkin; seçilmiş alanlar üzerinde hergün ve her an sürmesi, sürdürülmesi gereken bir faaliyetin alternatifi değildir. Ve ikinci olarak; biz bu tür bir faaliyeti bile, somutta özellikle çalışmakta olduğumuz birimler ve işçi semtlerinde yoğunlaştırarak sürdürme yoluna gitmeliyiz. Dolayısıyla bu iki faaliyet tarzı birbirleriyle çelişmek bir yana, birbirlerini zorunlu olarak tamamlamak durumundadır. Genel planda sesini duyurmak, tutumunu göstermek gücünde olmayan bir hareketin, somut birim çalışması da kitlelere yeterli güveni veremeyecek, beklenen güç ve etkiyi gösteremeyecektir. Öte yandan ise, genel politik faaliyeti gündelik etkin bir fabrika çalışması ile birleştirmeyi başaramayan bir hareket, genel planda adını ve şiarlarını duyurmayı, çalışma gücünü hissettirmeyi başarsa bile, kitleleri kucaklama, mücadeleye yöneltme, eyleme geçmiş kitlelere önderlik etme yeteneği yine de gösteremez.

Herşey bir yana, bunun pratik maddi ortamını bile bulamaz. Zira kitlelerle, ancak onların çalışma ve yaşama alanlarıyla içiçe geçen bir çalışma sayesinde buluşup kaynaşabiliriz. Propaganda-ajitasyon pratik çalışmasıyla içiçe sürmesi gereken kitleleri örgütleme ve mücadeleye yöneltme çalışması da, ancak bu sayede kopmaz bir bütünlüğe kavuşur. Ve kuşkusuz, bizim bugüne kadarki politik çalışmamızda hep zayıf ve eksik kalan, bu ikinci tür çalışma olmuştur. Genele yönelik politik çalışmayı ihmal etmeden, bu ikinci tür çalışmaya, belirlenmiş fabrikalar ya da işletmeler üzerinde özel tarzda yoğunlaşan bir çalışmaya, yeni dönemde özel bir ağırlık vermek zorundayız. Sınıfla bağları geliştirmek, sınıfın iler unsurlarını kazanmak, örgüt tabanını bu unsurlarla oluşturulacak fabrika hücreleri tabanına oturtmak -tümü de partileşme sürecinin temel pratik-örgütsel boyutlarını oluşturan bu hedeflere de, ancak bu ikinci tür çalışmaya özel bir önem ve ağırlık vererek ulaşabiliriz. Aynı şekilde, "sınıfın bir parçası" olacak bir öncü partiyi de, ancak bu tür bir çalışma içinde yaratabiliriz.

Teknik altyapı ve mali açıdan kendine yeterlilik

Mahalli örgütlenmeyi, dolayısıyla da politik çalışmayı profesyonelleştirmenin bir başka temel önkoşulu, etkin bir politik çalışmayı olanaklı kılacak teknik bir altyapıya il düzeyinde ve tek tek çalışma birimleri düzeyinde sahip olmaktır. *MK Değerlendirmeleri*'nin III. ve IV. bölümlerinde "Siyasal faaliyetin sorunları" ve "Siyasal faaliyetin zaafları" çerçevesinde yeterli açıklıkta ele alınmış bu sorunu, burada yalnızca hatırlatmakla yetiniyoruz. Bu doğrultuda bugün belli adımlar atılmış olmakla birlikte, bugünkü haliyle bu henüz çok yetersizdir. Bu yetersizliğin, dolaysız olarak, siyasal faaliyette yetersizlik ve amatörlük demek olduğunu hatırlatmak bile gereksizdir. MK, yeni dönemde örgütün tümünde bu tür bir teknik donanımı denetlemeli, gerçekleşmesi için gerekli mali olanakları sunmalıdır. Bundan ötesi için de il komitelerini doğrudan sorumlu tutmalıdır. Mali konularda mahalli örgütler bugüne kadar hemen tümüyle merkezi olanaklara dayandılar.

Başlangıçta belli temel ihtiyaçlar çerçevesinde bunun anlaşılır nedenleri vardı. Ne var ki bu öylesine bir alışkanlık ve rehavet yarattı ki, kendi mali olanaklarıyla faaliyetini örgütleyecek bir yeterliliğe ulaşmak, dahası, örgütün genel ihtiyaçlarına da katkıda bulunmak gibi temel bir sorumlulukla yüzyüze olduklarını neredeyse tümden unuttular. Bu alışkanlığa, bu yerleşmiş ve kökleşmiş zaafa mutlaka bir son verilmelidir. İl komiteleri, il düzeyinde gelir kaynakları yaratmak, bunları yaratıcı bir çabayla sürekli çoğaltmak, bu arada aidat ve bağışları tam bir düzene sokmak sorumluluğu ile yüzyüzedirler. Hareketin genel planda ve merkezi faaliyetlerinde hızla artan giderleri bunu ayrıca gerektirmektedir. Tüm İK'lar, bir an önce, mali açıdan MK'ya yük olmak bir yana, gelirlerinin bir kısmını merkeze aktararak ona yardımcı da olmalıdırlar.

Mali ve teknik açıdan kendine yeterlilik! Bu, yerel örgütlerde yeni dönemin parolası olmalıdır.

EKİM 3. Genel Konferansı Tutanakları

Önderlik ve kadro sorunları

Cihan: Ben yapılmış tartışmalar üzerine kısa bir özet değerlendirme yapmak istiyorum. Bana göre tartışmaların kendisi '95 yılına ilişkin başyazıda yeralan bir düşünceyi doğrulamıştır. Orada şunlar söyleniyordu: "'94 yılı partiye ulaşmada gerçek bir dönemeç yılı olamadı. Fakat bunun gerekleri konusunda paha biçilmez açıklıklar kazandırdı. Örgütümüzün üst platformu bunun daha kapsamlı ve derinlemesine bir değerlendirmesini muhakkak ki ortaya koyacaktır. Siyasal gelişmeler ve sınıf hareketinin seyri, komünistler olarak acilen parti düzeyini yakalamamızı bize tarihi bir sorumluluk olarak dayatmaktadır. '95 yılı içerisinde bunun bilinciyle hareket edeceğiz, tüm zaaf noktalarımızın, bütün yetersizlik alanlarımızın üzerine özel bir ısrar ve kararlılıkla gideceğiz."

Konferansın henüz bu başlangıç evresindeki tartışmalar bile, bu gözlemin ve bu çerçevedeki inancın doğru olduğunu göstermiştir.

Zaaflarımızın özellikle yoğunlaştığı belli alanlar vardı. Bunlar tartışmalar içerisinde yeterli açıklıkta ortaya kondu. Pratik bu zaafları açığa çıkardı, bunları tespit ettik ve üzerine gittik. Bu alanlardaki zayıflığı ve varolan sorunları kuşkusuz daha önce de biliyorduk. Ama bu sorunların nedenleri konusunda, son bir yılın özellikle İstanbul pratiği bizim için fazlasıyla aydınlatıcı olmuştur. Elbette gerek sorunların ve zaafların, gerekse bizim bu çerçevedeki eleştirilerimizin yalnızca İstanbul üzerinden, İstanbul il önderliği üzerinden anlaşılmaması gerekiyor. Bunlar örgütün toplamını ilgilendiriyor. Hele kadro gerçekliği sözkonusu olduğunda, bu özellikle böyledir. Kaldı ki İstanbul kadroları herşeye rağmen daha ileri bir düzeyin ifadesidirler. Onlar daha eski ve oturmuş bir örgütsel yapının, daha kapsamlı bir siyasal çalışmanın, yetersizliği ne olursa olsun daha militan bir pratiğin ürünleridirler. Sorun kadrolar düzeyinde ele alındığında, İstanbul'un belirgin avantajları vardır. Daha ileri bir birikimdir burada sözkonusu olan.

MK'nın Konferansa sunduğu metinde yer alan temel fikirlerden biri özellikle önemlidir. Bu, örgütsel sorunlarımızın değişen eksenine ilişkindir. Düne kadar hareketimizde ciddi bir önderlik sorunu vardı. Bugün bu sorun belli bir asgari çözüme kavuşmuştur. Bugün artık örgütsel cephede çözücü halka, mahalli önderlik ve kadro sorunlarıdır, tartışmanın ekseni budur. Sorunlarımızın ağırlık alanı buraya kaymıştır ve dolayısıyla yüklenme buraya yapılacaktır.

Ancak, önderlik sorununun çözülmüş olması iddiasını, kendi sınırları içerisinde ve doğru bir biçimde anlamak gerekiyor. Ona ifade edilmek istenenden öte bir anlam yüklenmemelidir.

Eğer EKİM, bütün o zorlu gelişme süreçlerini aşıp bugüne ulaşmayı, belli güçleri ve imkanları biriktirmeyi başarabildiyse, bu, örgütte başından itibaren bir önderlik olgusunun varlığının da tartışmasız kanıtıdır. Bu yeterince açık olmalı. Buna rağmen uzun süre "önderlik sorunları"nı tartıştık. Çünkü bizim sorunumuz, bir önderlik ekibi, bir çekirdek kadro yaratmakta yeterli başarıyı gösterememiş olmaktır. Bunun tasfiyecilikte somut ifadesini bulan bedelleri ile yüzyüze kaldık. 2. Genel Konferans sonrası dönemde bu zaaf genel bir çerçevede aşılmıştır. Örgüt nihayet bir ilk önderlik çekirdeğine kavuşmuştur.

Fakat bu henüz çok dar bir çekirdektir. Bu ancak hareketimizin bugünkü durumunda belli bir anlam ifade etmektedir. Kaldı ki, hareketimizin bugünkü durumunda bile, bu önderlik, halihazırda kendi görev ve sorumluluklarının gereklerini yerine getirmekte zorlanmaktadır. Burada elbette kapasiteden gelen zorlanmalar da vardır. Fakat daha önemli olanı yeterli bir niceliğe sahip olamamaktan gelen zorlanmalardır. Çünkü yeterli bir niceliğin olmadığı ve dolayısıyla tüm yükün az sayıda yoldaşın omuzlarına bindiği bir durumda, doğal olarak kapasite planında da zorlanmalar ortaya çıkabilmektedir. Enerjinin ve zamanın doğru ve isabetli bir kullanımı irademiz dışında zorlaşmaktadır. Örneğin örgütün daha temel alanlarındaki bir önderlik ihtiyacına cevap verebilecek MK üyeleri, örgüt yaşamının çok daha dar ve gündelik ihtiyaçlarına zorunlu olarak yönelebilmektedirler. Normalde bir örgütte mahalli kademelerin ya da

daha alt düzeyde kadroların halledebileceği sorunlar üzerinde yoğunlaşmak zorunda kalabilmektedirler. Bu durum mevcut kapasiteyi ayrıca zaafa uğratmaktadır.

"İleri kadrolar"ımızın şu son bir yıl içerisinde yarattığı hayal kırıklığına duyduğumuz aşırı tepkinin gerisinde biraz da bu vardır. Eğer umut bağlanan ve taşıdığı potansiyelle aslında beklenene yanıt verebilecek durumda olan kadrolar bunun gereklerini yerine getirebilmiş olsalardı, MK kendi asli sorumlulukları üzerinde daha başarılı bir yoğunlaşma sağlayabilir ve hareketin genel önderlik ihtiyaçlarına çok daha fazla yanıt verebilirdi. Bu sorun çözülemediği takdirde, önderliğin bu alandaki problemleri de devam edecektir ve belki de çoğalacaktır.

Bu sorunun çözümünün bir öteki yönü, zaten belirtmiş bulunuyorum, MK'nın niceliği sorununu çözebilmektir. Kendi kapasitesini ve önderlik düzeyini sürekli geliştirmek elbette MK'nm görevidir. Ne var ki, yeterli bir niceliğe sahip olamamanın ortaya çıkan sorunları ortadan kaldıramadığı takdirde, bunda zorlanacağı, dahası yeni problemelerle karşılaşacağı da bugünden bizim için çok açık bir gerçektir. Bu kaygı çok ciddi bir biçimde taşınıyor. Doğrusu ben de konferansın bu sorunu nasıl çözeceğini merak ediyorum. Biz belli sayıda kişi üzerinden bir nitelik tanımı yapabiliriz ama, mesele bu değildir. Ya da daha doğrusu bundan ibaret değildir. Bu hareketin önderlik fonksiyonunu yerine getirmek iddiası taşıyan ve kendi aralarında ideolojik ve manevi planda birleşmiş ve kenetlenmiş belli sayıda önderlik kadrosunun varlığı kuşkusuz bir avantajdır. Ama bu kendi başına önderlik sorunlarımızı çözmeye yetmemektedir. Bizim aslında, bir yönüyle bakıldığında, iki yıl içerisinde herşeye rağmen önemli bir başarı gösterdiğimizi düşünüyorum. Niceliğin yarattığı sıkıntılara ve açmazlara rağmen ısrar ve gayret göstermek, sonuçta belli ölçülerde bir başarı elde etmek elbette anlamlıdır. Ama nicelik yetersizliği bu konferansta giderilemezse eğer, bundan sonrası için ciddi sorunlar doğabilir. Bunu özellikle vurgulamak istiyorum.

Kuşkusuz, biz nicelik sınırlılığından gelen bu sorunlara rağmen, önderlik sorumluluğumuzu daha ileri ve daha farklı bir düzeyde gerçekleştirebilirdik. Bu noktada sorun öncelikle çalışma tarzımızdan kaynaklanmaktadır. Doğru ve başarılı bir çalışma tarzı, verimimizi gerçekleşmiş bulunandan çok çok daha ileri bir düzeye çıkaracaktı. Fakat biz başarılı bir çalışma tarzı izlediğimizi maalesef söyleyemiyoruz. Bu çalışma tarzı konusundaki kaba belirsizliklerden ya da bulanıklıklardan gelmiyor, sorun bu değildir. Sorun uygulamada kendini gösteriyor. (...)

Aşmayı çok arzuladığımız, ama aşmakta başarısız kaldığımız bir başka kusurumuz var. İç diyalogda yeterince başarılı değiliz. Burada yazılı diyaloğu, düzenli haberleşmeyi, fikir ve bilgi alışverişini kastediyorum. Kuşkusuz yazışıyoruz. Mektuplarımız geliyor gidiyor. Ama bu kesinlikle çok başka bir düzeyde olabilirdi, olabilmeliydi. Başarılabilindiği ölçüde, sorunlarımızı hayli kolaylaştırıcı bir etkisi ve sonucu olacaktı bunun. Özellikle ideolojik birlik burada çok büyük bir imkandır. Bu imkan üzerinde sıkı bir diyalog bizi çok daha verimli ve planlı bir çalışma tarzına yöneltebilirdi.

Yeterli sağlamlıkta bir ideolojik birliğin olmadığı bir durum olsaydı ya da örneğin politika ve örgüt sorunlarına, kadro sorunlarına bakışta ciddi yaklaşım farklılıkları olabilseydi, elbette bunlar öyle salt yazılı diyalogla çözülebilir problemler olamazlardı. Ama bizim bu konuda gerçekten büyük avantajlarımız var. Bu buradaki tartışmalarda da kendiliğinden ortaya çıkıyor. Çok doğal bir uyum var aramızda. Bir çok problemi tartışmadığımız halde, sonuçta böyle çok doğal bir uyum gerçekleşebiliyor. Bunun temelinde ideolojik birlik var. Bir takım ayrıntılarda kuşkusuz farklılıklar vardır. Bunlar esase ilişkin sorunlar değildir. Bunlar örgütümüzde her zaman olacaktır. Sen bir merkezi önderlik kadrosunu şu veya bu alanda görevlendirirsin, genelde önderlik çizgisini izler, ama orada bir biçimde kendi özgünlüğünü ona katarak yapar bunu. Bu özgünlük alanı bir bakıma zaten farklılık alanıdır. Ama bu bir zenginliktir ve burada esasa ilişkin bir problem yoktur. Önemli olan sorunun genel ilkesel çerçevesi, genel ideolojik içeriği üzerinde anlaşabilmektir.

MK olarak, sıkı bir diyaloğun önderlik çalışmamızı kolaylaştıracağı üzerine ortak bir görüşe sahiptik. Yazışmalarımızda bu konuda birbirimize temennilerde de bulunduk. Zaman zaman taraflar arasında belli aksamalar ortaya çıktığı zaman, karşılıklı eleştirilerde de bulunduk. Ama tüm bunlara rağmen yeterli sonucu alamadık. Yeterli sonucu alamamamızın gerisinde elbette belli zayıflıklarımız vardır, ama esası bu değildir.

Bugün gündelik çalışmamız artık daha dar zaman dilimlerine bölünmüş bulunmaktadır. En

kolay anlaşılabilir örneği veriyorum. Her onbeş günde bir iki yayın organını düzenli olarak çıkarmak sorumluluğuyla yüzyüzeyiz. Bunun yanısıra ayda bir ya da iki kere bir takım bölgelere gitmek zorundayız. Burada çok değişik gündelik ve teknik işlerle uğraşmak zorundayız. Örneğin bir İK ile yaşanan belli problemler varsa, oraya sık sık uğramak durumundayız. Yoldaşların anlatımı içerisinde var bunlar. Önlerine çıkan bir takım pratik sorunlar, yükler, görevlerle ilgili olarak, fazlasıyla açıklayıcı bir tablo çıkmaktadır ortaya. İşte bu hercü merc içerisinde yazılı bir diyaloğun gereklerini yerine getirmekte önemli ölçüde başarısız kalabildik. Kuşkusuz daha çözücü bir yol tutabilir, daha sık toplantılar yapmak yoluna gidebilirdik. Fakat gündelik çalışmanın akışındaki güçlükler bunu engelledi. Faaliyetin bir temposu, belli zorunlu gerekleri var; ona uyumda ya da onu kontrol altına almada zorlanmalar yaşanabiliyor. Bu koşullarda daha sık toplantılara dayalı bir çalışma düzenini gerçekleştirmek de zor olabiliyor. Yine de bunun imkanları sanıldığı kadar sınırlı değildir. Planlı olmak ve zamanı iyi kullanabilmek kaydıyla, burada çok büyük bir güçlük yoktur. Yeni MK'nın çalışma tarzı bakımından da bunu gözetmek gerektiğini düşünüyorum.

Önderlik sorumluluğu çerçevesinde yanıt veremediğimiz bir dizi sorun ve görev vardır. Bunların bilincindeyiz. Önderlik sorunu çözülmüştür derken, MK artık hareketin önderlik ihtiyacına yeterli düzeyde yanıt vermektedir, hareketi ileri bir tempoda geleceğe taşımaktadır demiyoruz. Hayır, asla böyle bir şeyi iddia etmiyoruz. Bizde önderlik sorunu çözülmüştür iddiasının özü ve ekseni de bu değildir. Anlaşmış ve bu hareketi ileriye götürmek iddiası taşıyan, bu konuda kendi arasında ideolojik-manevi birliğini kurmuş, ve bana göre, gelinen yerde örgüte asgari düzeyde bir güven de vermiş bir ekibe sahip olmayı kastediyoruz. Ama ileri bir kapasiteyle ve gerçekten kapsamlı hedefleri önüne koyabilen, bunun gereklerini yerine getirebilen bir önderlik düzeyi -bu daha farklı bir şeydir. Bizim böyle bir sorunumuz vardır ve halen sürmektedir. Bu niteliğin geliştirilmesi ve belki bugün için daha da önemlisi, nicelik sorununun çözülmesiyle başarılabilir. Eğer mevcut önderlik kapasitesinin belli sınırları varsa, artı bunu nicelik sınırlılıkları tamamlıyorsa, önderlik ihtiyacına gereğince cevap vermekte zorlanacağımız da açık bir gerçektir.

Aksayan görevlerimiz ortadadır. Uzun bir aranın ardından, nihayet teorik yayın organını yeniden çıkarmayı başarmış ve bundan böyle bunu periyodik olarak sürdüreceğimizi ifade etmiştik. Hareketimizin genel gelişme süreçlerinde kesintiye uğrayan halkalardan biriydi bu ve yeniden yayma başladığımızda, nihayet bu halkayı da tamir etmeyi başarabildik demiştik. Ama yazık ki teorik derginin bir üçüncü sayısını çıkaramadık. Bu genel planda kendi içinde ele alındığında, çıkarmak kapasitesinden yoksun olmaktan gelmiyor kuşkusuz. Ama hareketin toplam önderlik ihtiyaçları içerisinde bu özel ihtiyaca yeterli güç ve zaman ayrılamadığı için bu sonuç çıkmıştır ortaya. Sonuçta, gerek içeriği gerek genel politik etkisi bakımından çok özel önem taşıyan bu temel faaliyet alanı aksamıştır. Elbette bu, ideolojik çalışma alanımızın tümüyle boşlukta kaldığı anlamına gelmemektedir. Özellikle son bir yılda bu doğrultuda bazı önemli çabalarımız ve bu çabaların belli anlamlı sonuçları olmuştur. Bunlar önemli bir etki de yaratmıştır. Buradaki bir yoldaşın deyimiyle, içinde bulunduğumuz evrede devrimci hareket için yolaçıcı da olmuştur. Örneğin bugün çok kimse yeni liberal akıma karşı bizim argümanlarımızı kullanıyor, onlardan yararlanıyor. Bunu da görebilmek gerekiyor. Kaldı ki teorik çalışmanın tek platformu teorik dergi ya da teorik dergi biçimi değildir. Teorik dergi bir taşıyıcıdır. Önemli olan teorik çalışmanın aksamamasıdır. Ama düzenli bir teorik yayın faaliyetinin aksamasının, bu çalışmadaki yetersizliğe açık kanıt olduğu da bir gerçektir.

Öte yandan, örgütte somut pratik örgütsel önderlik alanında ciddi yetersizliklerimizin olduğu da bir gerçektir. Halen bölgeleri gereğince denetleyememekteyiz. Dolayısıyla kadroların ve mahalli örgütlerin önderlik ihtiyaçlarına çok yakından yanıt verememekteyiz. Nedenleri konusunda çok özel açıklamalar yapmayacağım. Bu ne sorumsuzluktan ne kavrayışsızlıktan geliyor. Bu öncelikleri doğru saptayamamaktan da gelmemektedir. Bu yalnızca bir güç sorunudur. Dün burada bir takım örnekler vermiştim. Bizim bazı MK üyelerimiz sık sık sıradan yoldaşlarla görüşmek durumunda da kalabiliyorlar, en sıradan pratik işlere olur olmaz zaman ayırabiliyorlar demiştim, A'ya gönderdiğimiz genç üzerinden örneklemiştim. Bence orada ciddi bir devrimci hassasiyet de vardır. Bir hareketin merkezi önderlik kadroları bu hassasiyeti özellikle gösterebilmelidirler ki, bu örgütte bir takım

değerler doğru biçimde oturabilsin. Bir yoldaş, zannediyorum Orhan yoldaştı, kendi konuşmasında örnek olarak da verdi. Bu hareketin herşeye rağmen kazanmayı başardığı, ama kuşkusuz kazandığı noktada henüz geri ya da zaaflı olan bazı kadrolarının, İstanbul pratiği içerisinde çok rahat tüketildiğini ya da bir tarafa itildiğini, onlara bazı çarpık ölçülerle bakıldığını, hemen işe yarar ya da yaramaz biçiminde bir fatura kesildiğini söyledi.

Bence bu bir önderlik tarzıdır ve son derece sorumsuzcadır. İçinden geçmekte olduğumuz dönemin devrimcileri toplam olarak şu ya da bu ölçüde kusurludur. Bunu bilincinde olmayan bir kimse, bu dönem hakkında herhangi bir açık fikre sahip değil demektir. Bunlar içerisinde bazı insanların çok daha fazla kusurlu olduğu da bir gerçektir. Ama herşeye rağmen insanlarda mücadele etmek isteği varsa eğer, bunu doğrulayan belli maddi ya da potansiyel göstergeler varsa eğer, bu insanlara sahip çıkmalı, onları faaliyet ve mücadele içinde kazanabilmeliyiz. Örgüt olarak her türlü insan malzemesinden yararlanmasını bilmek, bunu başarabilmek zorundayız. Eğer doğru çalışıyorsak, insanları hızla işe koşarız, önderlik sorumluluklarımızı yerine getirerek onları hızla somut bir siyasal pratiğin içine sokarız. İşe yarayıp yarayamayacaklarını siyasal pratik zaten çok çabuk açığa çıkarır. Böylelerini anlamsız yükler olarak taşımaktan da kurtuluruz böylece. Çoğu kere, herşeye rağmen insanları yanımıza, etrafımıza alıyor, ama bunu kaba bir ilgisizlikle de birleştiriyoruz. Doğal olarak problem problemi doğuruyor. Bu insanlar çok daha problemli unsurlara dönüşebiliyor. Böylece de bizi çok daha fazla uğraştırabiliyorlar. Bu, insanlara işin başında gösterdiğimiz ilginin yanlışlığını göstermiyor. Onlara gösterdiğimiz bu ilk ilgiyi sürekleştiremememizden, tutarlı davranamamamızdan geliyor. Problemli bir insanı alıp problem olarak bir kenarda tutmanın bir sonucudur bu. Eğer bir örgüt birileriyle yürüyebileceğine inanıyorsa, o inancın gereklerine uygun davranmasını da bilebilmelidir. Problemi ancak böyle çözer; sözkonusu kişi kadro olarak kazanılır, ya da kazanılmayacağı açığa çıkar, bir tarafa itilir.

Ben MK üyelerinin (özellikle Nadir yoldaşı kastediyorum) bu konudaki "pratik" hassasiyetlerinin buradan geldiğini düşünüyorum. Ama bunun giderek bir tarza dönüşmesi de bir tehlikelidir. Ben, bir MK üyesinin; herşeye rağmen, eğer soluklu davranılacak ve geleceğe bakılacaksa, dahası, bugünkü sınırlı insan malzemesine çok fazla kilitlenilmeyecekse, çok daha temel ihtiyaçlar ve temel öncelikler üzerinde yoğunlaşmayı başarabilmesini de önemli görüyorum. Bu da bir çalışma tarzı sorunudur. Yani devrimci hassasiyet ile üstlenilen sorumluluğun gerçek gerekleri, politik mücadelenin doğasına uygun gerekleri arasındaki denge de bu noktada iyi kurulabilmelidir. Çok fazla duygusallığa düşülmemelidir. Buna hepimiz düşüyoruz. Buna ben de sık sık düşüyorum. (...)

Şimdi bunları da görmek gerekiyor. Bu, bana göre MK'da bir sorumluluk anlayışının olduğunu ve bunun oturduğunu gösteriyor. Ama normalde bunlar, örgütün başka kademeleri tarafından halledilebilir sorunlar olduğu ölçüde, burada isabetsiz ve sağlıksız bir görev kaymasının ortaya çıktığını ve bunun ise, önderliğin önderlik fonksiyonunu belli biçimlerde zaafa uğrattığını da görmek gerekiyor. Hele de bu çok dar bir MK ise. (...) Bunlar çok özel ayrıntılardır kuşkusuz. Ama bizim çalışma tarzımız içerisinde ortaya çıkan bozukluklar ile örgütün haklı olarak bizden beklediği kapsamda bir önderlik ortaya koyamamamızın bunlarla çok dolaysız bağı vardır. Bunu anlatmaya çalışıyorum. Merkeziyetçilik- ademi merkeziyetçilik sorunu üzerinden yürütülen tartışmaya da bu gözle bakılması, dolayısıyla onun çok iyi anlaşılması gerektiğini düşünüyorum.

Bu tür sorunların yerine getirilmesi konusunda özel bir inisiyaf gösteren alt örgütlerimiz çoğaldığı ölçüde, MK üzerindeki bu tür anlamsız yükler de nihayet kalkacaktır. Böylece bir siyasal önderlik kurumu olarak MK, gerçek siyasal önderliğe kendini teksif etmeyi başarabilecektir. Eğer biz bugün güçlü mahalli örgütler sorunu üzerinde bu kadar özenle ve önemle duruyorsak, bunun nedeni yanlızca hareketimizin genel politik gelişme ihtiyaçları değildir. Onun da bir parçası ve sonucu olarak, MK üzerindeki anlamsız yükleri hafifletmek, böylece MK'yı gerçek bir önderlik faaliyetine yoğunlaştırabilmek için de üzerinde duruyoruz bunun. Değişik vesilelerle bu soruna daha önce zaten değinmiştim. MK'nm akibeti, örgütte, mahalli kademelerde ve genel olarak kadro gerçekliğinde bir takım sorunların ne ölçüde çözülüp çözülemeyeceğine sıkı sıkıya bağlıdır. Çözülürse, daha güçlü bir MK'nın ve dolayısıyla daha güçlü bir önderliğin koşulları olgunlaşacaktır. Çözülmezse, MK çok daha ciddi zorlanmalarla yüzyüze kalacaktır. Bu bir gerileme, yükün altında ezilme

sonucu da yaratabilecektir. Ya da örgütü, daha geri bir noktadan yeniden ileriye çıkmak sorunuyla yüzyüze bırakacaktır. Sorun bu kapsamıyla anlaşılabilmelidir.

MK olarak başarısız kaldığımız başka alanlar da vardır. Kuşkusuz sözünü ettiğim yükleri azaltacak ve bir takım işlerin yürümesini kolaylaştıracak bazı örgütsel araçlar ve mekanizmalar vardır. Biz bu araç ve mekanizmaları kullanmakta da yeterli başarıyı gösteremedik. Başarılı bir çalışma tarzı tutturamadık derken bir yönüyle de bunu kastediyorum. Bir kez daha sorun bu mekanizmaların anlamı ya da önemi konusundaki bir belirsizliklikten kaynaklanmıyor. MK sözünü ettiğim sorunlar içinde boğulmaktadır. Bizim şimdiki durumumuz biraz budur. Biz gerçekten bir şeyler yetiştirmek özel kaygısı içerisinde koşuşturup duruyoruz. Ama bu MYO'yu yetiştirmektir, bu politik yayını yetiştirmektir, para yetiştirmektir, dağıtımı organize etmektir, üç kadroyu oradan alıp buraya vermektir, vb. Yani biz yoğun bir koşuşturma içerisindeyiz. Çok sağlıklı ve uzun vadeli düşünmeye zaman bulduğumuzu da söyleyemem. Biz buradan çıkar çıkmaz, hemen bir politik gazete ve bir Merkez Yayın Organı çıkarmak ve bu konferansın sonuçlarına da ondan sonra dönüp bakmak durumundayız. Çünkü biz buradayken, orada işlerimizi tıkır tıkır yürüten kurullarımız ya da yetişmiş kadrolarımız yok halihazırda. Kaldı ki, bütün bunların olduğu zamanlarda bile, önderlik kadroları yine nefes alamayacaklardır. Büyüyen örgüt, çoğalan kadro, beraberinde büyüyen iddialar ve ağırlaşan yükler getirecektir.

Örgütün bilgisine tam ulaşamadığımızı söylüyoruz. Bize deniliyor ki; "MK yazılan ilk raporlara yanıt verebilmiş olsaydı, bu rapor mekanizmasının oturtturulmasını kolaylaştırırdı." Olabilir, mümkündür. Ama sorunun öze ilişkin çözümünün bu olduğunu zannetmiyorum. Örgüt yaşamımızdaki zaaflar insanlarımızın bilgisizliğinden gelmiyor. İnsanların belli durumlara alışmış olmasından, bunun tutucu bir zihniyete dönüşmüş olmasından geliyor. Statüko dediğimiz, belli kusurlarda ısrar dediğimiz durumlardan kaynaklanıyor. Burada sık sık bazı ileri kadroları kastederken, "o çok akıllı" yoldaşlarımız dedim. Bu ifadeyi kullanmak zorunda kaldığım için rahatsız da oluyorum. Ama bu ifade durumu gerçekten çok iyi açıkladığı için de kullanmaktan geri duramıyorum. İnsanlar ne yapılması gerektiğini biliyorlar. Biz de eğer bunu döne döne onlara hatırlatıyorsak, o halde neden bunun gereğini yerine getirmiyorlar? Bu yoldaşlarımız bize, "niye denetlemiyorsunuz, niye ceza vermiyorsunuz" demek yerine, bence dönüp kendilerine ve başkalarına, "biz bunu niye yapmıyoruz, örgüte karşı neden bu denli sorumsuzca davranıyoruz, MK'nın devrimci iyiniyetini neden bu kadar kaba istismar ediyoruz" diyebilmelidirler. Mesele buradan, devrimci eleştiri ve denetimden giderek çözülmelidir. Yaptırımla çözülecek bir sorun değildir bu.

Evet, tekrar ediyorum. Ben yaptırımın çok anlamlı sonuçlar vereceğine inanmıyorum. Bu çözüm değil, olsa olsa kısmi sonuçları olabilen bir tedbirdir. Toplamın üzerinden bakıldığında çözüm bu değildir. Çözümü devrimci temeller üzerinde köklü bir zihniyet değişiminde aramak gerekiyor.

Bir önderlik kadrosu olarak ben, eğer bugünün İstanbul'unda işçi hareketi için belli bir olanak olan İşçi Kurultayı hazırlıklarına ilgisiz kalsaydım, bu elbette affedilmez bir sorumsuzluk olurdu. Ama eğer ben, tersine, bu olaya çok özel bir ilgi gösteriyorsam, bilgi talep ediyorsam, yerine göre önderlik otoritemi kullanıyorsam, ama buna rağmen sonuç yeterli olamıyorsa, o zaman burada önderliğin yeterince denetleyici ve yaptırımcı olamaması sözde zaafını değil, başka şeyleri tartışmak gerekiyor.

MK'ya yeterli bilgi akışı yoktur bence. Ben sorunu salt raporlara indirgemiyorum. Kendi başına iki ya da üç aylık raporlarla ne çözülebilir ki? Çok çok iki ayda bir değerlendirme yapılır, örgütün son iki aylık durumu ortaya konulur vb. Bu kadarı bile elbette önemlidir. Fakat sorunun yanlızca bir yanıdır. Hayat çok hızlı gelişmektedir, ortaya sürekli yeni sorunlar, gelişmeler çıkmaktadır. Mesele bunun gündelik bilgisinin sürekli MK'ya akmasıdır.

Öte yandan, MK her bir rapora tek tek yanıt veremez. Bunu beklemek, MK'nın enerjisini yanlış bir biçimde kullanmasını talep etmekten başka birşey değildir. MK'ya on-onbeş örgüt biriminin raporu gelir. Bu raporlar incelenir. Mahalli örgütler planında, kadrolar planında, çalışma tarzında, politik çalışmada, hareketteki aksama noktaları nedir, bunlar o raporlardan süzülüp çıkarılır. Bunlar, örneğin başyazılarda, bir takım başka politik-örgütsel yazılarda sürekli işlenir, burdan örgüte yol gösterilir, sorunlara müdahale edilir. Devrimci bir örgütün önderliği için "raporlara yanıt verme"nin özü ve esası budur. Bundan ötesi gereksiz ve

anlamsız bir kırtasiyecilikten başka bir şey değildir. Önderliğin eline ulaşmış malzemenin önderlik tarafından sorumluca kullanımıdır raporlara yanıt vermek. Ama öyle durumlar olur ki, şu veya bu rapora özel olarak yazılı bir yanıt vermek de gerekebilir. Ya da rapor alınır, gelinir sözkonusu ilde bizzat konuşulup tartışılır. Ya da raporda sözkonusu il örgütüne özgü aksama noktaları açığa çıkmıştır; bunun üzerinden notlar çıkarılır, MK bu konuda tartışmalar yapar. Sonuçta ilgili MK üyesi gider, ilgili İK ile tartışır, il örgütünü daha alt kademelerden denetler vb. Ben yanıt vermeyi prensip olarak elbette reddetmiyorum. Ne var ki ancak yanıtı verilirse rapor akışı sürebilir türünden bir çarpık anlayışa prim verilebileceğini de zannetmiyorum. Sınırlı sayıda üyeden oluşan bir MK'dan her bir rapora tek tek yazılı yanıt vermeyi beklemek, olmayacak bir şeyi istemektir.

Yöntemsel olarak, yaklaşım tarzı olarak, bazı şeyleri doğru ele alamıyor olabiliriz. MK olarak buna ilişkin uyarı ve eleştirilere hiçbir biçimde kapalı değiliz. Bu konuda örgütün, yoldaşların özellikle de ileri yoldaşların bize yöneltebileceği anlamlı eleştiriler de vardır. Bizim tepki gösterdiğimiz, "o çok akıllı ileri yoldaşlarımız" şahsında eleştirdiğimiz asla bu değildir. Orada bir sorumluluk ikamesi eğilimi vardır da, biz bunu, örgüt kavramını ve gerçekliğini boşa çıkaran bir anlayış olarak reddediyoruz ve terkedilmesini istiyoruz. Yoksa MK'nın gerek önderlik, gerekse çalışma tarzında gerçekten yeterince gözetemediği, gereğince değerlendiremediği, gündelik akış içerisinde gözden kaçırabildiği bir dizi sorun vardır. MK örgüt tarafından bu açıdan mutlaka denetlenmeli, gerektiği her durumda uyarılmalı ve eleştirilmelidir. Buna karşı tutum almak bir yana, biz önderlik kurumu ve kavramını zaafa uğratacak ölçüde bunun önünü açtık bugüne kadar.

Merkeze karşı sorumluluk kavramına yeniden dönmek istiyorum. Bütün örgüt üyeleri, bütün organlar, merkeze sürekli bilgi akışı alanındaki sorumluluklarına sahip çıkmalıdırlar. Örgüt merkezi önderliği iki temel alandan güçlendirebilir. Sürekli bir bilgi akışı bunun birinci temel alanıdır. Bu başarılı ve isabetli bir önderliğin koşullarını oluşturmak anlamına gelir. Bu bilgi akışı, örgüt gerçekliği ve iç yaşamı, genel politik gelişmeler ve sorunlar, sınıf hareketi içindeki gelişmeler, daha özel bir takım alanlar ya da sorunlar konusunda olabilir. MK'ya sürekli her türlü bilgi akmalıdır. Bu bilgi başarılı bir önderliğin, süreçlere, gerçeklere, durumlara hakim bir önderliğin temel bir önkoşuludur.

İkinci önemli sorun, mahalli planda ve toplam olarak örgütün her düzeyinde, kadroların tam bir görev ve sorumluluk bilinciyle kendi işlerine sarılabilmeleridir. Örgütte olağan gündelik işler ne kadar iyi yürütülürse, güçlü bir önderliğin, kendini asli sorumlulukları üzerinde yoğunlaştırmış bir önderliğin gerçekleşmesi de o ölçüde mümkün olur. Örgütlerimizin kendi görevlerinin gereklerini yerine getirmek alanındaki bugünkü zaafları faaliyetin yürümesinde aksamalar yarattığı ölçüde, bu olgu merkezi önderliği de zorlamaktadır. Örgüt birimlerimiz asli sorumlulukları olan bir faaliyeti gereğince yürütemedikleri içindir ki, bazı iç sorunlarla yüzyüze kalmaktadırlar. Bu durum merkezi önderliği ayrıca zorlamaktadır. Bu onun önüne ayrıca gereksiz bazı iç problemler çıkarmaktadır. Son aylarda MK ile İst-İK arasındaki tartışmaların yarattığı yük bunun en iyi örneğidir. Önderlik sorunları üzerine söylenebilecek başka şeyler de kuşkusuz vardır. Ben bu konuya ilişkin söyleyeceklerimi burada noktalıyorum. Yoldaşların, özellikle de öteki MK üyesi yoldaşların da söyleyecekleri varsa eğer, kendileri söyleyeceklerdir.

(Devam edecek)

Kopanlar ve Kapılanlar

Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar

EKSEN Yayıncılık

"Düşmanı kendi ininde yendik!"

"Ekimci bir komünist olarak, ifade vermiyorum!"

İnsanlık tarihinin bütün dönemlerine baktığımızda, toplumsal gelişmenin motorunun sınıflar mücadelesi olduğu görürüz. Bugün tam bir çürümeyi yaşayan kapitalist barbarlık dünyasında da, işçi sınıfı burjuvaziye karşı örgütlü ve uzlaşmaz bir mücadele yürütmek, bu köhnemiş düzeni tarihe gömmek sorumluluğu ile yüzyüzedir. Dünya ya barbarlık içinde bir çöküş yaşayacak, ya da işçi sınıfı tarihsel devrimci sorumluluklarının gereklerini yerine getirerek baskının, sömürünün, açlığın, işsizliğin, ahlaksızlığın yeryüzünden silindiği yepyeni bir toplumsal düzeni, sosyalizmi kuracaktır.

Sınıflar mücadelesinin giderek keskinleştiği bugünün Türkiyesinde, işçi sınıfının burjuvaziye karşı savaşımında komünistlere büyük görev ve sorumluluklar düşmektedir. Komünistler işçi sınıfını politik bilinçle donattıkları, fabrikalar temelinde örgütlenip sınıfın ihtilalci öncü partisini yaratmayı başardıklarında, burjuvaziye karşı savaşımlarında en önemli silahı elde etmiş olacaklardır. Sermaye iktidarı bunun bilincinde olduğu içindir ki, buna uygun önlemler almakta, en küçük bir devrimci gelişmeyi boğabilmek için fiziksel imhaya varan yoğun bir saldırıya girişmekte, baskı ve terörünü boyutlandırmaktadır.

Kısa bir süre önce 3. Genel Konferansını toplayan örgütümüz, sınıflar mücadelesinin ulaştığı düzeyi, bunun komünistlerin önüne koyduğu görev ve sorumlulukları net bir biçimde tanımlamış, bu çerçevede, "Parti ve atılımlar yılı" ilan etmiş bulunduğumuz '95 yılını kazanmamızın önemli bir güvencesi de olmuştur.

İktidar perspektifimizdeki netlik, ihtilalci örgüt vurgumuz, illegal bir örgütsel temele dayalı devrimci siyasal faaliyette gösterdiğimiz ısrar, sermayenin katil sürüleri tarafından da farkedilmektedir. Onlar bugün olmasa bile gelecekte başlarının ciddi bir biçimde ağrıyacağının bilinciyle davranmaktadırlar. Örgütümüzün karşı karşıya kaldığı her operasyonda, bizzat işkenceci çeteler tarafından açıkça dile getirilen bir gerçektir bu.

Özellikle 1 Mayıs öncesinde sürdürdüğümüz yoğun ve yaygın faaliyet, siyasal polisin bir an önce saldırıya geçmesinde önemli bir etken olmuştur. Gerek işkence esnasında, gerekse papazlık yapılırken, daha çok illegal devrimci faaliyeti yürütmekteki ısrarımız, sınıf iktidarı vurgularımız vb. üzerinde durulmuştur. Bundan duyulan özel rahatsızlık döne döne dile getirilmiştir. 1 Mayıs faaliyetlerimizin etkinliği ve yaygınlığı onları öylesine rahatsız etmiştir ki, operasyon diğer örgüt timleriyle ortaklaşa olarak gerçekleştirilmiştir.

* * *

Düşmanın eline düşmüş bir komünist olarak, evimin basılarak alınışımdan savcılığa çıkarılana kadar, temel anlayışım ve tutumum **No Passaran!** (Düşmana geçit yok!) şiarına uygun oldu. Şubeye getirildiğimde diğer yoldaşlarının da orada olduğunu gördüm.

Bir süre sonra bir odaya alınıp ilk sorgulamam yapıldı. Üstümdeki sahte kimliğin temel bilgileri soruldu. Kimliğe ilişkin bilgileri cevaplandırdıktan sonra bu kez özel hayatımla ilgili sorular sorulmaya başlandı. Bunun üzerine, bundan sonra sorulacak hiçbir soruya cevap vermeyeceğimi, şubede kaldığım sürece açlık grevine gideceğimi ve ifade vermeyeceğimi kesin bir dille belirttim. İşkencecilerin çıldırması için bu sözlerim yeterli gelmişti. Gelişi güzel yediğim tekme ve yumruklarla yere yığıldım. İşkenceciler yorulup çaresiz kalıncaya kadar süren bu "açılış" faslının ardından, yoldaşlarımın yanına getirildim. Sabaha kadar yoldaşlarımla birlikte belli aralıklarla kaba dayağa maruz kaldık.

Ertesi gün genişçe bir salona getirilerek yüksek sesli müzik eşliğinde bekletilmeye başlandık. Birden salona iki-üç işkenceci girdi. Bunlardan biri yanımda bağırarak "içinizde delikanlı varsa akşama kadar konuşmayıp, ifade vermeyeceğim desin, yoksa anasını ..." diyerek bana bir yumruk attı ve "ulan ibne sen

delikanlı mısın" dedi. Kendimden emin bir biçimde "Delikanlıyım!" demem üzerine işkenceci bu kez papazlığa başladı: "Bak oğlum, delikanlıyım diyorsun ama delikanlı adamın burda ne işi var? Pislik içinde kaç gündür uykusuz bekliyorsunuz, değer mi hiç? Üstelik eşin de burada, bu ne biçim delikanlılık?". Bunun üzerine ben; "hiçbir şekilde konuşmamak, hiçbir şekilde size ifade vermemek anlamında 'delikanlı'yım. Eğer siz delikanlıysanız, tetiği kafama çekip kurşunu basarsınız." dedim. Tehditler savurarak ve akşama görüşürüz diyerek çekip gittiler.

Akşama doğru "ulan delikanlı ne haber?" diyerek geldiler. Sert bir kaba dayağa giriştiler. Sağlı sollu inen yumruk ve tekmelerden etkilenmemeye, dik durmaya çalışıyordum. Ancak hayalarıma aniden gelen sert bir tekmeyle yere yığıldım. Tekmelerin şiddeti artmış, nefes almakta zorlanmaya başlamıştım. Tekmeler kesilmişti ki, birden kaburgalarım sert şekilde çiğnendi. Kendimden geçmek üzereyken kaldırıp tuvalete götürdüler. Yüzümü yıkadıktan sonra tekrar salona getirip çuval gibi bıraktılar. Gece yarısı tekrar alınıp işkence odasına getirildim. İşkenceciler son bir kez konuşup konuşmayacağımı sordular ve asıl "işlem"e geçtiler.

Önce askıya aldılar. Bu arada kendi aralarında dalga geçiyor, benim çözülüp çözülmeyeceğim üzerine bahse giriyorlardı. Ters askıda bağırmamama çok sinirleniyorlardı. Önce ifade vermem için direten işkenceciler daha geri bir mevziye çekilmiş, artık bağırınam yönünde ısrar etmeye başlamışlardı. Bağırtmak için elektrik kablosunu penisimde, ayak ve el parmak uçlarında, kulak memesi, ağız içi vb. olmak üzere vücüdumda gezdirdiler. Hayalarım sert bir şekilde sıktılar. İşkence seansı böylece sürüp gidiyordu. Ama nafile, kararlıydım. Düşmanın yüzünü hiçbir şekilde güldürmeyecektim. Düşman istediğini elde edemeyince askıdan indirildim. Kollarım tutmadığı için elbiselerimi giydirdiler, müzikli salona getirip bıraktılar. Burada işkence kaba dayak şeklinde devam ediyor, ardından psikolojik işkence ağırlık kazanıyordu.

Daha sonraki günün akşamı tekrar sorgu odasına götürüldüm. Burada, yoldaşlarımın çözüldüğünü, hatta eşimin çözülüp gerçek kimliğimi açıkladığını, söylediler. Düşmanın bu sözleri beni hiçbir biçimde etkilemedi. Tersine onlara karşı olan sınıf kinimi daha da perçinledi. Onlara gerçek kimliğimin açığa çıkmış olmasının hiçbir önemi olmadığını ve bu durumun tavrımı etkilemeyeceğini, Ekimci bir komünist olarak ifade vermeyeceğimi belirttim. Bunun üzerine takiple elde edilmiş olduğu apaçık olan bazı bilgileri sıralayarak yoldaşımın çözüldüğünü, sadece söylenen bilgileri onaylamamı istediklerini söylediler. Bunun karşılığında benden, "Bir devrimci olarak örgütümü, yoldaşlarımı ele vermek bir yana, evinde kaldığım, yemeğini yediğim ya da bir kahvede çayını içtiğim sıradan insanları dahi ele verecek kadar şerefsiz değilim" kesin cevabını aldılar. Bu onları kudurtmaya yetti. Vahşi hayvanlar gibi üzerime saldırdılar. Kaba bir dayağın ardından tekrar işkence odasına indirdiler. İşkencecinin biri; "Seni ters askıya asıp gideceğiz, eğer konuşmak istersen bize seslenirsin, yoksa kolların çıkar, ancak o zaman ayakların yere değer." dedi. "Size hiçbir şekilde ifade vermiyorum" demem üzerine ters askıya alındım. Odaya hakim olan sessizlik birden benimle uğraşan işkencecinin sesiyle bozuldu: "Bu orospu çocuğu bize, delikanlıysanız beni öldürürsünüz diyordu". Bunlar duyduğum son sözler oldu. Tazyikli suyla kendime geldiğimde, işkenceci bir taraftan papazlık yaparak "değer mi bu eziyete, bak az daha ölüyordun" diyordu. Bir taraftan da yarım yamalak elbiselerimi giydiriyordu. Tekrar müzikli salona getirilip çuval gibi bırakıldım. Daha sonraki günlerde hiç uyutulmadan, sürekli kaba dayağa maruz kaldık. (...)

* * *

Çaresizliğini nihayet kabul etmek zorunda kalan işkenceciler sonunda kendileri pes ettiler. Hiçbir ifade vermeme tutumunu bile sineye çektiler. Düşmanı zulüm yuvasında yenmiş, komünist devrimciler olarak toplu bir direniş sergilemiştik. Saldırı siyasi polisin takiple aldığı insanlarla sınırlı kalmıştı.

Bir komünistin direnişinde belirleyici olan, onun sosyalizm davasına olan inancı, örgütüne ve yoldaşlarına olan güvenidir. Ama bu inanç bilinçle örülen bir inanç olmak zorundadır. Haklı ve onurlu bir davanın bilinçli bir savunucusu olmanın verdiği güç, düşmanın zoru karşısında moral üstünlüğü korumakta, oradan başı dik çıkmakta önemli bir rol oynayacaktır.

İşkenceciler karşısında ilk andan itibaren net bir tutum almak büyük bir önem taşımaktadır. Zira en küçük bir zayıflık düşmanın yöneleceği ilk alandır. Özellikle işkencehanelerde cellat ile papazın aynı kişiler olduğunu unutmamalı, cellada karşı nasıl tavır alıyorsak, papazlık yapan işkenceciye karşı da aynı tavır almalıyız.

D. H.

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Polis terörüne karşı Gazi'nin yolundan direnişe!

Sermayenin eli kanlı bekçileri olan polislerin asıl işlevi kapitalist sömürünün zorla sürdürülmesini sağlamaktır. Bu nedenledir ki, işçi ve emekçiler en ufak bir hak arama mücadelesine giriştiklerinde, karşılarında devletin silahlı güçlerini bulurlar. Bu zor örgütünün sermayenin koruyucusu olduğunu bilince çıkaramadığımız sürece, en ufak bir hak arama mücadelesinde bile başarıya ulaşamayız. Polis, kurşunları, copları, işkencehaneleri, yargısız infazları, mafya ilişkileriyle yalnızca Türkiye'de değil, tüm dünyada aynı polistir. Zira, sömürünün olduğu her yerde sömürücüleri koruyacak bir terör aygıtına ihtiyaç duyulmuştur. Kapitalizm uluslararası bir sistem olduğu için polis bütün dünyada aynı işlevi yerine getirmektedir. Kapitalizmin uluslararasılaşmasına bağlı olarak İnterpolüyle, istihbarat teşkilatlarının işbirliği içinde, uluslararası düzeyde de burjuva sömürü ilişkilerinin koruyucusu bir aygıt olma işlevini yerine getirmektedir.

Dünyada giderek daha da derinleşen ve yaygınlaşan çürüme ve yozlaşmanın kaynağı, üretici güçlerin gelişmesine ayak bağı olan burjuva üretim ilişkileri, yani kapitalizmdir. Bu sistemin koruyucularının da bu çürüme ve yozlaşmayı en üst düzeyde yaşamaları, insanlıktan çıkmaları, şiddetin ve pisliğin batağında debelenmelerinde anlaşılmayacak bir şey yoktur. Bu anlaşılamadığı sürece ne yargısız infazlar, işkenceler ve mafya ilişkileri ne de işçi-emekçilerin hak arama mücadelelerine yönelen silahlı, coplu saldırılar anlaşılabilir. Bir kaç kötü niyetli polisin işi gibi görünür. Nitekim sermaye düzeni de vahşi saldırıları gizleme olanaklarını yitirdiğinde, polisin gerçek yüzünü gizlemek için, tam da böyle bir propaganda yürütmektedir. Oysa burjuva adalet sisteminin bir parçası olan polis, tam da bu adalet sistemi burjuva sömürüyü meşrulaştırdığı için, adaletsizliği zorla uygulayan konumdadır. Yani kısacası polisin gerçek işlevi, işçi-emekçi mücadelelerini engellemek, gerekirse vurmak, yok etmektir. İşkence yapmaktır, insanlık onurunu ayaklar altına almaktır.

Bu zor aygıtını cepheden karşımıza almadan, onu yıkıp parçalamadan insanca bir dünya kurmak olanaksızdır. Sınıf bilinçli proletarya, devrimci arihi boyunca önderlik ettiği her siyasal mücadelede bunun bilinciyle hareket etmiş, iktidarı aldığı her yerde bu zor aygıtını amansızca parçalayıp dağıtmış, yerine kendi silahlı gücünü koymuştur.

Polis terörüne karşı Gazi'nin yolundan direnişe!

İnsanlık onuru polis terörünü yenecek!

T. Güven/İstanbul

3. Genel Konferansımızı coşkuyla selamlıyoruz

Bir komünist devrimcinin istediği ve gerçekleştirmeye çalıştığı en önemli şeylerden birisi, şüphesiz ki, sınıfın ihtilalci komünist partisini kurabilmesidir. Bugün ülkemizde doğru bir perspektif ve ideolojiyle kendini var edebilmiş olan EKİM, '95 yılını "Atılımlar ve parti yılı" ilan etmiştir. Bu ilanı büyük bir sevinç ve coşkuyla karşıladık. Bu coşkuyla diyorum ki, EKİM'i ve partiyi kucaklayabilmenin tek yolu eskisinden daha yoğun bir enerjiyle ve daha fazla çalışmaktır. Daha hızlı bir tempoyla çalışmak ve ilerlemek için söz veriyoruz. Biz Ekimci işçiler olarak diyoruz ki; söz onurdur, onur ise EKİM'dir.

EKİM'in 3. Genel Konferans'la sağladığı atılımla, sınıfın ihtilalci illegal partisini kurabilmek için EKİM saflarına! Devrimci proletaryanın EKİM'in ellerinde büyüyen kızıl bayrağı altına!

Yaşasın 3. Genel Konferansımız!

Yaşasın EKİM! Yaşasın devrim ve sosyalizm!

Ekimcan Umut/İstanbul

"Yargının bağımsızlığı" safsatası

Sermaye düzenin cümle borazan alayına göre T.C. bir hukuk devletidir. Yasalar önünde herkes eşittir. Mahkemeler bağımsızdır. vb...

Devletin mafyalaştığı, mafyanın kanunlaştığı, devlet başkanları ile mafya babalarının ve istihbarat şeflerinin kirli ilişkilerinin ayyuka çıktığı bir rejimde, hukuk da, o rejimin karakterini yansıtacaktır doğal olarak. Örneğin işçinin, memurun, emeklinin cebinden vergi, zam, fon vb. biçimlerde kesilen trilyonlarca lirayı, Engin Civan olayında olduğu gibi " iç" eden sülükler bir kaç yıla mahkum olurken, 5-10 bin lira için arkadaşına bıçak çeken 14 yaşındaki "aşağı tabakadan" bir genç 8,5 yıllık bir cezaya mahkum edilmektedir. Kaldı ki Engin Civan olayının buzdağının görünen ucu olduğu artık bir sır olmadığı gibi, Civan'a kesilen cezanın da "kamuoyu vicdanını yatıştırmak" amacıyla verildiğini teslim etmeyen yok gibidir. Peki, kurulu düzenin en "etkili ve yetkili" odaklarını bir ahtapot gibi sarmış olan Civan olayı aysbergin görünen ucu oluyorsa, görünmeyen bölümü neresidir, "Civangate"nin kaynağı nedir? sorusu ise gündeme gelmez bile. Kazaen geldiğinde ise, ustaca ve özenle geçiştiriliverir. Zira aysberg, sermaye düzeninin kendisidir. "Civangate"lerin kaynağı emeğin sömürüsü ve doğal-toplumsal tüm zenginliklerin talanı üzerine kurulu olan kapitalizmdir. Sermaye düzenidir. Kanunlar böyle bir düzende "ayak takımı"nın tepesinde demoklesin kılıcı olurken, hukuk, kurulu düzenin ve onun egemenlerinin koruyucu kalkanı işlevi görür. Bu, sınıflı toplumlar boyunca hep öyle olmuştur ve öyle olacaktır. Emek-sermaye, sömüren-sömürülen, ezen-ezilen ilişkisinin egemen olduğu bir düzende hukukun bağımsız olduğu savı yalnızca bir safsatadır.

C. Akın/İstanbul

"Hamburg Barikatları"nı okurken...

"Savunma hattının her an saldırıya hazır olduğu, yüzlerce barikatın yerli yerinde durduğu ve onbinlerce işçinin karşı tarafı yok etmesine ve iç savaşın son sahnesini oynayarak iktidarı ele geçirmecesine saldırıya hazır beklediği utku sarhoşu bir kentte geri çekilme buyruğu vermek hiç de kolay olmadı."

Bu satırlar Hamburg Ayaklanması'nın seçkin tanığı olan yiğit devrim savaşçısı Larissa Reissner'in kaleminden çıkan *Hamburg Barikatları* kitabından alınmıştır.

Hamburg Barikatları öncelikle parti ile sınıfın organik birliğini ve bu birliğin yenilmez gücünü yalın bir anlatımla resmediyor. Kitap öylesine canlı bir anlatıma sahip ki, okur bir an kendini ayaklanan proleterlerle birlikte kavganın içinde buluyor. Kuşkusuz kitabın proletaryanın ihtilalci ruhunu canlı bir biçimde resmetmesinde yazarın inançlı bir devrim savaşçısı olmasının büyük bir payı vardır. *Hamburg Barikatları,* bize, ayaklanmayı bir sanat olarak gören ve ele alan parti yönetiminin becerikli ve cüretli önderliğinin tayin edici önemini bir kez daha hatırlatıyor. Hamburg proletaryası, partinin işaretiyle ayaklanmaya gözüpek bir süratle sarılmasını bildiği gibi, yine partinin bir buyruğuyla geri çekilmesini de başarabiliyor. Hem de son darbeyi vurabilmenin coşkusunun dorukta olduğu bir anda, öncünün geri çekilme buyruğuna uymasını biliyor. Bu güç ve irade ancak parti ile proletaryanın kaynaşmış çelikten disiplini sayesinde sağlanabilirdi. Eğer öncü, sınıf içinde kök salamamış ve güven verememiş olsaydı, asla bu çelikten bir iradeyi gerektiren disiplini uygulayamazdı. Bu disiplin olmasaydı, ayaklanmanın doruğunda olan proletarya, çarpışarak önemli bir geri çekilmeyi başaramazdı. Tersine ayaklanma, kargaşa içinde, büyük bir kıyımla noktalanırdı. Fakat *"Hamburg ayaklanması olaya yolaçan uzun siyasal çalışmalar açısından hakiki bir devrimci ayaklanmanın klasik örneğini vermiştir"*. Sokak savaşları eşsiz bir stratejiyi sergilemiş, *"kitleleri düşmana üstün olduğu ve manevi zaferi kendilerinin kazandığı inancıyla başbaşa bırakan eşi görülmedik, kusursuz bir geri çekilme örneği verilmiştir."*

Hamburg ayaklanması için kurulan barikatlar, bugün bizim için sınıf kavgasında canlı bir miras ve yol gösterici bir ışıktır.

Komünistler, *Hamburg Barikatları*'nı okurlarken bugün, yabancısı olmadıkları bir çok olay ve olguya tanık olacaklardır. En önemlisi de, komünist çalışmanın özünün sınıfı ayaklanmaya hazırlamak ve adım adım bu ayaklanmayı örgütlemek demek olduğunu bir kez daha göreceklerdir.

K. Baran

Okurlardan / Yoldaşlardan...

15-16 Haziran Direnişi

Türkiye işçi hareketi tarihinde bir dönüm noktası

15-16 Haziran Direnişi'nden bu yana tam 25 yıl geçti. Türkiye işçi sınıfı bu uzun süreçte zengin deneyimler biriktirmiş, toplumu derinden etkileyen bir çok eylemin altına imzasını atmıştır. Ancak aradan geçen zamana rağmen 15-16 Haziran dün kadar güncel, dersleri dün kadar yakıcıdır.

15-16 Haziran, 60'lı yıllarda bir dizi mevzi direniş ve mücadelelerle yolunu açmaya çalışan Türkiye proletaryasının üretimden gelen gücünün farkına varmasıdır. Yüzbini aşkın işçi, DİSK'in şahsında on yıllık mücadelesine ve bu mücadelenin kazanımlarına saldıran sermaye diktatörlüğüne karşı direnişe geçti. Üretimi durdurarak sokaklara taştı. Yasa ve yasaklara meydan okuyarak polis, asker ve tank barikatlarını aştı. Bedel ödemekten, şehit vermekten çekinmedi.

İşçi sınıfı tarihinin bu en büyük ve görkemli eylemi karşısında paniğe sürüklenen sermaye diktatörlüğü 17 Haziran'da sıkıyönetim ilan edildi. Bir çok işçi önderleri tutuklandı. Beşbinden fazla işçi işten atıldı. İşçi sınıfına asıl hançeri ise, "tahripkar eylemleri tasvip etmediklerini" ilan eden DİSK yöneticileri vurdu. Buna rağmen direniş durmadı. Burjuvazi aldığı önlemlerle eylemin daha fazla genişlemesinin önüne geçtiyse de, direnişin şalter indirme, üretimi yavaşlatma gibi biçimler altında sürmesini engelleyemedi. İşçi sınıfı, uzlaşmaz kararlılığı sonucunda sermaye düzenine geri adım attırmayı başardı. DİSK'i kapatmayı öngören yasa, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmek zorunda kaldı.

Yüzbini aşkın işçiyi İstanbul'un sokaklarına taşıyarak tüm toplumu sarsan bu muazzam direniş, Türkiye devrimci hareketini de derinden etkiledi. İşçi sınıfının varlığı, gücü, devrimci enerjisi ve karakteri kendisini ilk defa bu denli açık bir tarzda ortaya koymuştur. 15-16 Haziran Direnişi, geleneksel devrimci hareketinin proletaryanın tarihsel rolüne inançsızlığına ağır bir darbe indirmiştir. Bunla da kalmamış, devrimci hareketin önemli bir kesiminin parlamento, ordu vb. burjuva kurumlara yönelik beslediği hayallerin gerici karakterini de suyüzüne çıkarmıştır.

15-16 Haziran Direnişi, sermaye iktidarına geri adım attırmayı başarabilmiş, ancak ardından gelen yoğun baskı ve saldırıları göğüslemekte yetersiz kalmıştır. Devrimci bir önderlikten ve sınıfın bağımsız taban örgütlülüğünden yoksunluk koşullarında bu doğaldı da. Ancak bu militan ve kitlesel eylemin işçi sınıfı şahsında ortaya çıkardığı kuvvet, "ya devrimci bir önderlik olsaydı ne olurdu?" sorusunu da beraberinde getirmiştir.

Bu soru, tarihsel bir gerçeklik olarak bilimsel marksist dünya görüşü tarafından yanıtlanmıştır. Ancak pratik çözümü hala önümüzde durmaktadır. Öyle ki, 15-16 Haziran'dan bugüne geleneksel devrimci hareketi, işçi sınıfına küçük-burjuva önyargılarla yaklaşmanın ötesine geçemedi. Yüzünü işçi sınıfına, ancak sınıf hareketindeki gelişmelere bağlı olarak ve kolay güç olma hevesiyle çevirdi. Bunun en son ve somut kanıtı, kentin varoşlarından esen devrimci rüzgarla birlikte, işçi sınıfının misyonu üzerine ettiği onca lafı bir anda unutarak halkçı retoriğe yeniden sarılmasıdır.

15-16 Haziran Direnişi'nden öğrenmek herşeyden önce işçi sınıfının ve komünistlerin görevidir. İşçi sınıfı, 15-16 Haziran'ın geride bıraktığı miltan ve uzlaşmaz mücadele geleneğine sahip çıkarak, sermayenin topyekün saldırılarını geri püskürtmenin tek geçerli yolunu tutmalıdır. Komünistler ise, sınıf hareketinin devrimci önderlik ihtiyaçlarına yanıt vermek, ihtilalci sınıf partisi yakıcı görevini bizzat sınıf mücadelesine önderlik ederek çözmek durumundadır. Türkiye işçi sınıfının, toplumun diğer ezilen katmanlarını ardına alarak sermaye iktidarını devirmesine, Türkiye devriminin bir proleter devrimi olarak başarıya ulaştırılmasına önderlik etmek... İşte 15-16 Haziran'ın ortaya attığı "ya devrimci bir önderlik olsaydı?" sorusuna komünistlerin verebileceği tek yanıt budur.